

PREDLOG

**OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET**

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona

Tel: 02/564-38-38, Fax: 02/564-38-14

<http://www.gor-radgona.si>

e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Na podlagi 20. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradni list RS, št. 44/99, 104/00, 54/03 in 83/03) je Občinski svet Občine Gornja Radgona na svoji ..... redni seji, dne ..... sprejel naslednji

S K L E P

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejema Razvojni program na področju športa v občini Gornja Radgona za obdobje 2006 - 2013.

Številka: 650-002/2005-103/VM

Datum: .....

**ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Anton KAMPUŠ**

PREDLOG

UVOD

Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji določa, da je šport je pomembna dejavnost družbe, izraz njene dinamike in del splošne kulture, ki bogati kakovost življenja posameznika. Ljudje se ukvarjajo s športom na osnovi interesa prostovoljno. Šport sooblikuje posameznika, pripomore k ravnovesju med delom in sprostitvijo, krepi njegovo zdravje in spodbuja njegovo ustvarjalnost. S spoštovanjem pravil in korektnim odnosom do vseh udeležencev športa spodbuja medsebojno sodelovanje in vlogo posameznika v skupini.

Ko poudarjamo pomembnost razvoja športa, ne izhajamo le iz večje notranje povezanosti in kakovosti družinskega življenja, temveč tudi iz spoznanja, da je šport zelo učinkovito sredstvo za preprečevanje in zdravljenje socialno-patoloških pojavov, kot so potepušstvo, huliganstvo, mladinsko prestopništvo, pijančevanje in v zadnjem času vse bolj preteča zasvojenost z drogami. Ti pojavi so vsak dan številnejši in so pogosta posledica neurejenih družinskih razmer.

Glede na zgoraj navedene pozitivne vplive, je potrebno v Občini Gornja Radgona prav posebno pozornost nameniti razvoju športa in vzpodbujanju športne aktivnosti občanov. Tudi v naši občini se namreč glede na razvojno zaostalost za drugimi slovenskimi regijami pogosto pojavljajo zgoraj navedeni socialno patološki pojavi. Šport je ena izmed aktivnosti, ki lahko veliko pripomore k zmanjševanju navedenih pojavov predvsem med mladimi. Tudi pri starejših pa ima športna aktivnost izjemno velike pozitivne učinke. Pomemben je za ohranjanje fizičnega in duševnega zdravja ljudi. Iz navedenih razlogov je potrebno vzpodbujati vsa športna društva v naši občini, saj so prav ta društva glavni spodbujevalec športne aktivnosti v naši občini.

Občina Gornja Radgona sofinancira izvajanje programov športa v društvih, določenih z nacionalnim programom športa, ter izvajanje programov lokalnega pomena, opredeljenih v tem aktu.

I. ANALIZA STANJA

Z razvojnimi programom občine za obdobje 2004 - 2008 je določeno, da se opravi analiza stanja v športu. Nadalje je določeno, da se na tej podlagi pripravi predlog ustrezne organiziranosti institucije, ki bo vodila aktivnosti za čim kvalitetnejše izvajanje programov in s tem povezano zagotavljanje pogojev.

S Pravilnikom o merilih sofinanciranja letnih programov športa v Občini Gornja Radgona (Uradni list RS, št. 85/2003 in 5/2003) smo skladno z 9. členom Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) predvideli vsebine programov ter razvojne in strokovne naloge na področju športa. Z letnim programom športa pa se letno določajo vsebine ter razvojne in strokovne naloge, ki so pomembne za razvoj športa v občini in bodo v posameznem letu financirane iz občinskega proračuna.

Občina Gornja Radgona vse od leta 1997 določa programe in merila za sofinanciranje letnih programov športa. V letu 2002 je bil veljaven pravilnik usklajen z Nacionalnim programom športa v Republiki Sloveniji, ki je bil sprejet marca 2000.

Na temelju večletnega spremljanja in izvajanja Pravilnika o merilih za sofinanciranje letnih programov športa v Občini Gornja Radgona in letnih programov ter stanja v posameznih športnih dejavnosti, pa je potrebno poleg predloga organiziranosti institucije pripraviti tudi razvojni program na področju športa za daljše obdobje ter temu prilagodi merila za sofinanciranje letnih programov športa.

STANJE PO POSAMEZNIH VSEBINAH

1. ŠPORTNA VZGOJA OTROK, MLADINE IN ŠTUDENTOV

1.1. Interesna športna vzgoja predšolskih otrok

1.1.1. Zlati sonček in Program plavanja

Sodobna vzgojna prizadevanja temeljijo na Ismailovi teoriji integriranega razvoja, po kateri obstajata medsebojna funkcionalna povezanost in soodvisnost med umskim, gibalnim, emocionalnim in socialnim razvojem. Zato so za najboljši celosten razvoj otroka pomembne kakovostne spodbude z vseh štirih področij. Ničesar ne bi smeli opuščati ali zapostavljati. Gibanje oziroma šport tudi razvojni psihologi štejejo za eno od najpomembnejših razsežnosti otrokovega celostnega osebnostnega razvoja. To spoznanje je vtakano tudi v zamisel in program zlati sonček.

Znanstveniki tudi ugotavljajo, da je medsebojni vpliv med telesnim in duševnim oziroma gibalnim in intelektualnim toliko večji, kolikor mlajši je človek. Ta vpliv je največji tja do enajstega ali dvanajstega leta. Zaradi posebnosti razvoja možganov in živčevja nastopa čas optimalnega učenja gibalnih dejavnosti po petem letu. To je čas za razvoj osnovnih struktur gibalne inteligentnosti (L. Horvat). Kar je v tem času zamujeno, pozneje ni mogoče nadomestiti. Program zlati sonček se z izbranimi vsebinami časovno ujema prav z začetkom obdobja, ki je za gibalne oziroma športne spodbude najboljše. Vse naloge so strokovno utemeljene v priročniku Zlati sonček (Zavod za šport Slovenije, 1997).

Namen programa je:

- obogatiti program redne gibalne oziroma športne vzgoje s sodobnimi športnimi vsebinami
- s privlačno likovno podobo in načinom izvedbe motivirati kar največ otrok, staršev in vzgojiteljic ter razrednih učiteljic za sodobno zasnovano športno vzgojo
- vsaditi v otroško zavest željo, navado in potrebo po ukvarjanju s športom v vseh starostnih obdobjih.

Cilj programa je v bogatenju življenja z raznovrstnimi športnimi vsebinami v vseh letnih časih. Program ni tekmovanje, temveč igra, pravi cilj ni osvajanje medalje, ampak dejavnost sama. Pomembno je sodelovanje v programu in ne storilnost, zato je program zasnovan tako, da je vabljev in uresničljiv tudi za manj zmogljive. Izvajalci morajo največ pozornosti posvetiti igri in vadbi, ki naj bo prijetna in prilagojena otroku. Neuspešnih otrok naj ne bi bilo.

Priznanje v prvi vrsti pomeni, da je otrok vključen v program, zato naj vsi otroci prejmejo priznanje, seveda pa ne brez njim ustreznega procesa. Manj uspešne otroke je treba spodbujati, jim posvetiti več pozornosti in jim prilagoditi naloge. Otroku naj spozna, da je z voljo in pomočjo mogoče marsikaj doseči, priznanje pa naj bo zanj spodbuda za njegov napredek. Način nagrajevanja, kjer otroci dobijo priznanje za vključitev v program, spodbuja tako otroke kot vzgojitelje (izvajalce) in starše.

V program Zlati sonček se vključujejo otroci pred vstopom v šolo in v osnovni šoli. Program se izvaja za mladostnike v starosti od 5-8 let v štirih vsebinah. Do uveljavitve devetletke se je v okviru tega programa izvajal program Zlati sonček A in B ter plavalni program. Po uveljavitvi devetletke pa vrtec izvaja samo še program A, program B, C in D se izvaja v osnovni šoli. Program A obsega: izlete, plavanje, rolanje ali kotalkanje, kolesarjenje, smučanje ali drsanje, spretnost z žogo.

V program so vključeni otroci, ki so vključeni v redno varstvo v Vrtcu Manka Golarja ter tudi otroci, vključeni v vrtece izven občine, če seveda posamezni vrtec izvaja program. Vključenost v programa je tako odvisna od števila vključenih v vrtec in se giblje okrog 70%. V zadnjih treh letih je bila vključenost naslednja:

V šolskem letu 2001/2002	79 otrok
V šolskem letu 2002/2003	92 otrok
V šolskem letu 2003/2004	85 otrok.

Po zaključku izvedbe programa Zlati sonček otroci prejmejo malo modro medaljo, diplomu ter športno knjižico, ki jo imajo za vsa leta izvedbe programa. Vanjo se lepijo nalepke za uspešno izvedeno nalogo v okviru programa. Po uspešno opravljenem programu plavanja pa otroci prejmejo bronastega morskega konjička v okviru programa A Zlati sonček in srebrnega morskega konjička v okviru programa B Zlati sonček.

Na nivoju občine v programa niso vključeni otroci, ki pred vstopom v šolo ne obiskujejo vrtca. Glede na pomembnost zgodnjega navajanja otrok na športno dejavnost je potrebno zagotoviti možnost vključitve v izvedbo programov tudi za otroke, ki redno ne obiskujejo vrtca.

Programov redne interesne vadbe predšolskih otrok ne izvaja nobeno društvo. Glede na že povedano pomembnost zgodnje vadbe otrok, je tej vsebini potrebno nameniti posebno pozornost.

18. člen Pravilnika sodelovanja v športnem programu Zlati sonček določa, da morajo izvajalci programa ob koncu leta knjižice s priloženim seznamom otrok poslati pristojnemu občinskemu organu za šport. Ta knjižice potrdi in jih nato hkrati s kolajnami oziroma diplomami vrne izvajalcu, en izvod seznama pa številu vključenih otrok v posamezne programe. Podelitev priznanj naj bi bila kar najbolj slovesna. V naši občini izvajalci ne pošiljajo seznama otrok v potrditev pristojnemu občinskemu organu, zato bi bilo v bodoče potrebno zagotoviti večjo vključenost občine v te športne programe za najmlajše.

1.2. Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok

Zajema program Zlati sonček B, C in D, program Krpan, sofinanciranje tekmovanj šoloobveznih otrok ter redno interesno vabo šoloobveznih otrok.

1.2.1. Zlati sonček

Z uvedbo devetletke se v osnovni šoli izvaja program B, C in D in za otroke stare od 6-8 let. Program se izvaja v 1. 2. in 3. razredu v vseh osnovnih šolah razen OŠ dr. Janka Šlebingerja.

Program B obsega izvedbo naslednjih nalog: izleti, plavanje, spretnost z žogo, rolanje-kotalkanje ali kolesarjenje ali smučanje ali drsanje. Za izvedbo štirih nalog dobi otrok malo zlato medaljo.

Program C obsega izvedbo naslednjih nalog: 2 izleta, sonožni preskoki, met male žogice v cilj, vzravnavna v sed iz leže na hrbtu, prevali naprej, tek na 200 m. Za izvedbo šestih nalog dobi otrok veliko modro medaljo.

Program D obsega izvedbo naslednjih nalog: 2 izleta, sonožno preskakovanje kratke kolebnice, plezanje po žrdi, spretnost z žogo, tek na 300 m, plavanje; zamenjalne naloge: rolanje, kotalkanje ali drsanje; smučanje; vožnja s kolesom. Za izvedbo nalog dobi otrok veliko zlato medaljo.

V zadnjih treh letih je bila vključenost v vse tri programe naslednja:

V šolskem letu 2001/2002	302 otrok
V šolskem letu 2002/2003	316 otrok
V šolskem letu 2003/2004	336 otrok.

Medalje je prejelo od 93-96% vključenih otrok.

1.2.2. Krpan

Program Krpan se izvaja v 3., 4. in 5. razredu osemletke oziroma 4., 5. in 6 razredu devetletke , razen v OŠ dr. Janka Šlebingerja.

Program se izvaja v treh nivojih:

V 3. (8) oz.4. (9) razredu se opravijo naslednje naloge: 2. izleta, naskok v oporo čelno na gimnastično orodje; odriavanje v stoji na lahteh ali premet v stran, dve spretnosti nalogi z žogo, tek 6 minut zdržema v pogovornem tempu, teorija. Za izvedbo vseh nalog učenci prejmejo bronastega Krpana.

V 4. (8) oz. 5. (9) razredu učenci opravijo naslednje naloge: 2 izleta, preskakovanje kratke kolebnice, plezanje po žrdi, dve spretnosti nalogi z žogo, plavanje 35 m in teorija. Za izvedbo vseh nalog učenci prejmejo srebrnega Krpana.

V 5. (8)oz. 6. (9) razredu učenci opravijo naslednje naloge: 2 izleta, raznožka če gimnastično orodje in vzmik na doramenskem drogu, poskočna polka, tek 10 minut zdržema v pogovornem tempu, plavanje 50 m, teorija. Za izvedbo vseh nalog učenci prejmejo zlatega Krpana.

V zadnjih treh letih je bila vključenost v vse tri programe naslednja:

V šolskem letu 2001/2002	190 otrok
V šolskem letu 2002/2003	375 otrok
V šolskem letu 2001/2002	332 otrok.

Medalje za izvedbo vseh nalog je prejelo od 72-77% vključenih otrok.

Programi Zlati sonček in Krpan so alternativni programi kakovostnemu in vrhunskemu športu. Glede na izredno pomembnost navedenih programov bi kazalo razmišljati o nadgradnji tega programa z vključevanjem v aktivno vadbo v društva. Problem je ta, da v občini ni društva, ki bi se ukvarjalo z rekreativno vadbo otrok. Prav tako bi kazalo z izvajalci programov Zlati sonček, Krpan in Naučimo se

plavati dogovoriti da se ti programi izvajajo v skladu s pravilniki navedenih programov (16. člen KR PAN in 18 člen ZLATI SONČEK), kar pomeni večjo vključenost Občine Gornja Radgona v te programe, enako kot v vrtcu.

1.2.3. Naučimo se plavati

Program obsega:

- 10-urni plavalni tečaj za vrtce ali prve razrede osnovnih šol v okviru programa Zlati sonček.
- Preverjanje znanja plavanja v 5. razredu osemletke oz. 6. razredu devetletke, običajno v okviru poletne šole v naravi.

Program Naučimo se plavati se v naši občini izvaja v 3. razredu osnovne šole za vse otroke. Kljub temu, da v občini nimamo bazena, ga izvajajo vse osnovne šole. Navedeni program šole izvajajo v bazenih v Radencih, Banovcih in Bad Radkesburgu.

V zadnjih treh letih je bila vključenost v program naslednja:

<u>Šolsko leto:</u>	<u>Število vključenih:</u>	<u>Dosežena plovnost:</u>
V šolskem letu 2001/2002	81 otrok	78 otrok
V šolskem letu 2002/2003	140 otrok	134 otrok
V šolskem letu 2003/2004	113 otrok	110 otrok.

1.2.4. Šolska športna tekmovanja

Športna tekmovanja in prireditve so pomemben in nepogrešljiv del šolske športne vzgoje. Tekmovanja so nadgradnja dela pri rednem pouku, namenjena učencem in dijakom, ki želijo pokazati svoje znanje in sposobnosti. Prireditve so namenjene druženju vseh mladih, ne glede na znanja in sposobnosti. S šolskimi športnimi tekmovanji in prireditvami pripomoremo k skladnemu razvoju odraščajočega in zorečega mladega človeka ter ga vzgajamo za zdravo in ustvarjalno življenje.

Šolska športna tekmovanja potekajo na nivoju šole med paralelkami, med razredi, med šolami na nivoju občine, med šolami na nivoju upravne enote, področja in države.

Iz podatkov o udeležbi na področnih in državnih športnih tekmovanjih je razvidna tudi usmerjenost in podpora posameznih šol za izvedbo športnih vsebin.

Osnovne šole Občine Gornja Radgona so se v preteklosti udeleževale naslednjih področnih športnih tekmovanj:

OŠ Apače šolsko leto 2002/2003

Sodelovanje na medobčinskem tekmovanju v rokometu, dečki in deklice, malem nogometu, atletiki, košarka dečki in deklice, odbojka dečki. Udeležba na regijskem tekmovanju v košarki in malem nogometu, državno prvenstvo OŠ-jev v karateju – 1.mesto.

OŠ Gornja Radgona, šolsko leto 2003/2004:

Namizni tenis uvrstitev na področno tekmovanje, veleslalom Stari Vrh 3. mesto, šolsko plesno tekmovanje uvrstitev na področno tekmovanje, streljanje z zračno puško 11. mesto, orientacijski tek 1.,2.,5. mesto, športna aerobika 3x 1. mesto, 2. mesto, šolski plesni festival, atletika tekmovanje v G. Radgoni 6x 1. mesto, 7x 2. mesto, 11x 3. mesto, atletika tekmovanje v M. Soboti 2x 1.mesto, 2x 2.mesto, 3x 3. mesto, atletika – ekipno M. Sobota dečki 3. mesto, atletika ekipno M. Sobota deklice 4. mesto, nogomet Radenci 3. mesto, Badminton Lendava 3. in 4. mesto, planinsko tekmovanje mladi in gore Stara gora, uvrstitev na državno prvenstvo, rokomet Apače 3. mesto, odbojka Radenci 3. mesto, odbojka Radgona 1. mesto, namizni tenis Gornja Radgona uvrstitev na državno tekmovanje, veleslalom

Pohorje 3. mesto, streljanje z zračno puško Murska Sobota 2. in 4. mesto, atletika Murska Sobota 7x 1. mesto, 4x 2. mest, 8x 3. mesto, plesni festival Velenje 1. mesto ekipno, 4. mesto posamično, športna aerobika Ljubljana 3x 1. mesto, orientacijski tek Šoštanj 2. in 3. mesto, badminton Gornja Radgona 5,6,7,8. mesto, nogomet Radenci 4. mesto.

OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova šolsko leto 2003/2004::

Šah regijsko prvenstvo mladih – posamezno, deklice do 12. let Murska Sobota 2. in 5. mesto, šah regijsko osnovnošolsko tekmovanje posameznikov 1., 4., 13., mesto, nogomet Gornja Radgona 1. mesto dečki do 13 let, igre brez meja Benedikt 3. mesto, atletika medobčinsko tekmovanje Murska Sobota 1. mesto, 3x 2.mesto, 2x 3.mesto, 4. mesto in 5. mesto, atletika regijsko tekmovanje Murska Sobota 2.,3.,6.,7. mesto, nogomet medobčinsko tekmovanje Radenci 5. mesto.

OŠ dr. Janka Šlebingerja šolsko leto 2003/2004:

19. Dnevnikov šolski ekipni kros Šmartno pri Litiji 1.,3. in 2x 5. mesto, 36. slovenske športne igre ošpp-atletika 1., 6., 13., 21, 19., 7, 2x 18., 2., ekipno dečki 7. mesto, deklice 13. mesto, 11. igre specialne olimpiade Slovenije podravsko – pomurske regije Ptuj 2004 2x 1. mesto, 3x 3. mesto, 2x 4. mesto, Državne igre specialne olimpiade Slovenije Celje 2004 2x 2. mesto, 2x 3. mesto, atletika jesenski kros ošpp Pomurja 2x 1. mesto, 3x 2. mesto, 3. mesto, 4. mesto, 2x 5. mesto,6. mesto 2x 7. mesto, prvenstvo ošpp Pomurja v košarki Murska Sobota 2. mesto, prvenstvo ošpp Pomurja v malem nogometu Ljutomer 2. mesto, regijsko tekmovanje ošpp Pomurja v atletiki Lendava 5x 1. mesto,3x 2., 3x 3., 4., 5., in 6. mesto, ekipno dečki 1. mesto, deklice 3. mesto.

Iz podatkov je razvidno, da so otroci vključeni v širok spekter tekmovanj, da pa v prostem času nimajo možnosti vključitve v organizirano rekreativno vadbo. Tako je nujno potrebno spodbujati možnost vključitve otrok v rekreativno vadbo in temu področju posvetiti prioriteto in vso pozornost.

1.2.5. Drugi programi interesne vadbe šolobveznih otrok v obsegu 60-80 ur

DRUŠTVO	leto 2002 (ni podatkov)	leto 2003	leto 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	0	0	17
Sho kan Apače	0	0	0
ŠNK Radgona	0	0	0
RK Radgona	0	16	16
ŠSD Radgona	0	0	0
ŠD NK Apače	0	0	0
PD Radgona	0	24	20
NTK Žogica	0	0	0
ŠD X klub	0	50	0
TK Radgona	0	6	0
SKUPAJ	0	96	53

2. ŠPORTNA VZGOJA OTROK, USMERJENIH V KAKOVOSTNI IN VRHUNSKI ŠPORT

V programe redne vadbe se vključujejo otroci, ki imajo interes, sposobnosti, ustrezne osebnostne značilnosti in visoko motivacijo, da bi postali vrhunski športniki. Člani vadbenih skupin so vključeni v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih zvez. Vadba se izvaja v večjem obsegu treningov, je zahtevnejša in ciljno usmerjena glede na zvrst športa. Društva, ki izvajajo programe usmerjene v kakovostni in vrhunski šport morajo imeti status društva, ki deluje v javnem interesu.

2.1. Kakovostni in vrhunski šport v Občini Gornja Radgona

Na področju kakovostnega športa deluje na območju občine Gornja Radgona 7 društev, in sicer: Športno nogometni klub Radgona, Rokometni klub Radgona, Shotokan karate do - klub Gornja Radgona, Sho - kan Apače, Športno društvo Nogometni klub Apače, Namiznoteniški klub Žogica in Športno strelsko društvo Radgona.

Vsa omenjena društva se ukvarjajo tudi z vzgojo mlajših selekcij, vsako na svojem področju. Glede na to, da gre za individualne in kolektivne športe je tudi vključenost v posamezne selekcije pri individualnih športih razumljivo manjša.

V nadaljevanju je prikazana vključenost otrok v posamezne selekcije po društvih v letih 2002, 2003 in 2004:

2.1.1. Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport - Cicibani in cicibanke

DRUŠTVO	leto 2002	leto 2003	leto 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	22	13	9
Sho kan Apače	0	10	7
ŠNK Radgona	13	24	20
RK Radgona	0	0	0
ŠSD Radgona	0	0	0
ŠD NK Apače	14	13	0
NTK Žogica	0	9	9
SKUPAJ	49	69	45

Tabela prikazuje upadanje števila otrok predvsem v Shotokan karate klubu Gornja Radgona, in ukinitve selekcije kadetov pri ŠD NK Apače. Navedeni dejstva vplivata na zmanjšanje skupnega števila vključenih v selekcijah Cicibani in cicibanke do 8. leta starosti, v primerjavi z letom 2003. ŠNK Radgona, Sho kan Apače in NTK Žogica so uspeli zadržati približno enak nivo vključenosti v celotnem opazovanem obdobju. Skupno gledano je število vključenih v letu 2003, v primerjavi z letom 2002 naraslo predvsem na račun NTK Žogice in Sho kan Apače, ki sta v letu 2003 vzpostavila to najmlajšo selekcijo. Že v letu 2004, pa nivo vključenosti upade celo pod nivo iz leta 2002. Glavni razlog je v zgoraj omenjeni ukinitvi selekcije pri ŠD NK Apače, ter upadanje števila vključenosti pri vseh društvih, z izjemo NTK Žogica.

OTROCI ROJENI V OBČINI GORNJA RADGONA V LETIH 1999 – 2004

Tabela prikazuje število rojenih otrok v naši občini v letih 1999, 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004:

LETO	ŠTEVILO ROJENIH OTROK
1999	101
2000	97
2001	97
2002	84
2003	113
2004	90

V naslednjih letih je glede na v tabeli navedene podatke pričakovati upadanje vključenosti v te najmlajše selekcije, saj podatki o številu rojstev v naši občini obdobju 1999 – 2004 kažejo, da število rojenih otrok

v naši občini z izjemo leta 2003 rahlo upada. To dejstvo za društva kakovostnega športa v občini Gornja Radgona pomeni, da se bodo v prihodnjih letih srečevala s problemom premajhne vključenosti v to selekcijo.

2.1.2. Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport - Mlajši dečki in deklice A do 10. leta starosti

DRUŠTVO	Leto 2002	letno 2003	letno 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	18	10	8
Sho kan Apače	22	12	10
ŠNK Radgona	21	22	18
RK Radgona	0	10	11
ŠSD Radgona	0	0	0
ŠD NK Apače	7	17	12
NTK Žogica	16	6	6
SKUPAJ	84	77	65

Tudi pri selekciji Mlajši dečki in deklice A do 10. leta starosti se kaže trend upadanja števila vključenih otrok. To velja predvsem za Shotokan karate do klub, in karate klubu Sho kan Apače. Število vključenih se v opazovanem obdobju povečuje le pri ŠD NK Apače.

Kot opombo velja navesti, da so pri NTK Žogica v svojem poročilu za leto 2002 navedli 16 članov selekcije do 12 let, in vanjo uvrstili tudi mlajše, brez ločitve na mlajše in starejše cicibane. Iz navedenega razloga so vsi otroci prikazani skupaj v tej tabeli, in niso razdeljeni po selekcijah od 8 do 12 let, kot pri ostalih društvi.

2.1.3. Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport - Mlajši dečki in deklice B do 12. leta starosti

DRUŠTVO	letno 2002	letno 2003	letno 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	0	0	0
Sho kan Apače	0	0	0
ŠNK Radgona	17	30	27
RK Radgona	0	16	15
ŠSD Radgona	0	0	0
ŠD NK Apače	10	0	17
NTK Žogica	0	0	0
SKUPAJ	27	46	59

Glede na to, da so Shotokan karate klub, Sho kan Apače in NTK Žogica v svojih poročilih za leti 2003 in 2004 navedli samo podatek za mlajše dečke in deklice, brez ločitve na mlajše dečke A in B, so podatki za te selekcije navedeni v tabeli, Mlajši dečki in deklice A, ki je pred to tabelo, v tej tabeli pa jih zato nismo posebej navajali in ločevali. V ŠNK Radgona so v letu 2003 uspeli dvigniti število vključenih otrok v to selekcijo, in trend visoke vključenosti obdržali tudi v letu 2004. RK Radgona je selekcijo ustanovila v letu 2003 in v letih 2003, 2004 drži isti nivo vključitve. Pri ŠD NK Apače v letu 2003 obravnavane selekcije niso formirali.

Iz zgoraj navedenih razlogov se skupno število vključenih v to selekcijo tako povečuje, tako da tabela ne daje popolnoma jasne slike o vključenosti otrok vanjo.

2.1.4. Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport - starejši dečki in deklice do 14 leta starosti

DRUŠTVO	leto 2002	leto 2003	Leto 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	18	6	10
Sho kan Apače	16	6	6
ŠNK Radgona	25	34	21
RK Radgona	14	14	14
ŠSD Radgona	14	21	20
ŠD NK Apače	0	19	12
NTK Žogica	9	2	10
SKUPAJ	96	102	93

Tabela prikazuje upad števila vključenih pri Shotokan karate do klubu, Sho kan Apače, ter pri SD NK Apače. Pri ŠNK Radgona se je število vključenih v selekcijo v letu 2003 precej dvignilo, že v naslednjem letu pa spet upadlo. Strelcem je v letu 2003 uspelo dvigniti nivo vključenosti, in jo zadržati še v letu 2004. NTK Žogica je po padcu vključenih v letu 2003, v letu 2004 ponovno uspelo pridobiti večje število otrok za udeleževanje v tej selekciji. Skupno gledano se nivo vključenosti v letu 2003 dvigne predvsem na račun ŠNK Radgona, ki je v tem letu imela kar 34 vključenih v navedeno selekcijo. Že v naslednjem letu število vključenih upade pod nivo iz leta 2002, saj je v ŠNK Radgona članstvo v selekciji upadlo za 13. Navedene spremembe števila članov pri ŠNK Radgona so glavni razlog za variiranje skupnega števila vključenih v selekcije starejši dečki in deklice do 14 leta starosti.

Ob tabelarnem prikazu vključenosti otrok v mlajše selekcije društev kakovostnega športa v občini Gornja Radgona velja povedati, da se naša društva kakovostnega športa glede na podana poročila zelo trudijo pri delu z mlajšimi selekcijami, da pa se pri delu srečujejo s številnimi težavami. Eno večjih težav predstavlja upadanje vključenosti, predvsem zaradi vse manjšega števila rojstev, kar pa ni samo problem naše občine temveč celotne Slovenije. Tako se skupno gledano v opazovanem obdobju število vključenih otrok iz leta v leto znižuje, le tu in tam kakšno društvo izstopa, ko v določenem letu vključi precej otrok, nato pa zanimanje znova upade. Tu je veliko odvisno od entuziastov, ki volontersko ali za majhno nadomestilo delajo v društvih.

Trenerji in vodstva društev se po najboljših močeh trudijo navdušiti otroke za svoje športne panoge, kar pa zahteva veliko časa in osebne angažiranosti. Analiza kaže, da so društva pri navedenem kakšno leto bolj kakšno leto manj uspešna. Društva poročajo tudi o nezainteresiranosti športnih pedagogov za delo v športnih društvih. Športni pedagogi, imajo za razliko od trenerjev, ki so navadno usposobljeni le za delo na specifičnem športnem področju, več in širša znanja iz različnih področij športa. Vključenost športnega pedagoga v delo društva daje društvu, ki se ukvarja z vzgojo mladih dodatno težo in kvaliteto, kar je pri delu z mladimi izjemnega pomena.

Naslednja težava s katero se društva pri svojem delu srečujejo so strokovni kadri. Vse manj je namreč posameznikov, ki bi se bili pripravljene izobraževati, nato pa volontersko ali za minimalno nadomestilo delati v društvih. V društvih kakovostnega športa se namreč trenira tri do štirikrat tedensko, kar zahteva veliko časa in volje.

Društva opozarjajo tudi na problem staršev. Starši namreč niso oziroma so v zelo majhni meri pripravljene pomagati pri delu društva. Velikokrat za vsako pomoč pri delu društva zahtevajo denarno

nadomestilo. Dejstvo pa je tudi, da je večina staršev zaposlenih in velikokrat nimajo časa za kakršnokoli udejstvovanje pri delu kluba. Navadno otroka pripeljejo na trening, nato pa se odpravijo po svojih opravkih.

Velika praznina se na območju naše občine kaže na področju ženskega športa. V Gornji Radgoni namreč ni društva kakovostnega športa, ki bi vključevalo deklice. Nekaj malega vključujejo deklice v svojo aktivnost le strelsko društvo, oba karate kluba in NTK Žogica.

V društvih kakovostnega športa v naši občini se med drugim pojavljajo še težave, ko so otroci aktivno vključeni v več društev naenkrat. Tako na primer otrok obiskuje karate, nogomet, rokomet in namizni tenis. To lahko predstavlja resen problem, saj pri takem otroku lahko pride do zasičenosti, ali se zaradi prezasedenosti začnejo pojavljati težave v šoli.

Težave se kažejo še pri primerjanju športnih društev in vrednotenju njihovih rezultatov. Različni športi imajo namreč različne modele tekmovanja. Tako v nekaterih športih tekmovanja potekajo v obliki turnirjev (karate – mlajše selekcije, namizni tenis), medtem, ko v drugih športih tekmovanje poteka po liga sistemu (nogomet). Tudi konkurenca je pomemben dejavnik. Športi so namreč zelo različno razviti, kar pomeni, da je v nekaterih športnih panogah že na nivoju države malo društev, ki bi se ukvarjala z določeno športno panogo, medtem, ko je v drugih športnih panogah (npr. nogomet, rokomet), veliko klubov. Ko govorimo o vrednotenju in primerjanju športov je potrebno poudariti še dejstvo, da je težko med seboj primerjati kolektivne in individualne športe.

Društva se med drugim ubadajo še z obilico administrativnega dela. Zakonski in tekmovalni pogoji, ki jih morajo društva izpolnjevati, da lahko sploh tekmujejo, so iz leta v leto zahtevnejši. Manjša društva še nekako uspevajo zadostiti vsem zahtevam, medtem, ko večja društva zaradi obilice dela in premajhnega števila volonterjev, ki bi opravljali vsa potrebna spremljajoča dela za normalno delovanje društva, le težko izpolnjujejo vse zahteve in naloge.

3. ŠPORTNA VZGOJA MLADINE, USMERJENE V KAKOVOSTNI IN VRHUNSKI ŠPORT

Gre za programe, ki zajemajo redno vadbo in načrtno vzgojo mladih registriranih športnikov, vključenih v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih športnih zvez, usmerjenih v doseganje kakovostnih in vrhunskih rezultatov. V programe se vključujejo mladi športniki v starosti od 15 do 20 let. Vadbene skupine morajo biti vključene v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih zvez.

3.1. Kadeti in kadetinja do 16. leta starosti

DRUŠTVO	leto 2002	leto 2003	leto 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	0	0	6
Sho kan Apače	0	9	6
NTK Žogica	2	0	0
RK Radgona	16	0	0
ŠD NK Apače	20	20	0
ŠNK Radgona	0	0	0
ŠSD Radgona	0	0	0
SKUPAJ	38	29	12

Tabela kaže, da je ta selekcija v društvih vrhunkega in kakovostnega športa v občini Gornja Radgona zelo slabo zastopana. Vsa društva imajo težave z vzpostavitvijo in ohranitvijo te selekcije. Tako so v letu 2002 selekcijo kadetov imeli, NTK Žogica, RK Radgona, in ŠD NK Apače, vendar je samo ŠD NK Apačem uspelo selekcijo zadržati še v letu 2003, ostali društvi žal v tem nista uspeli. Že v letu 2004, so

selekcijo ukinili tudi v ŠD NK Apače, uvedla pa sta to selekcijo oba karate kluba. Iz navedenega je sklepati, da se društva sicer trudijo za vzpostavitev in delovanje selekcije kadetov, vendar jim žal to ne uspeva. Najverjetneje leži razlog za tako stanje pri selekciji kadeti in kadetinja do 16 leta starosti v tem, da mladostniki ravno ob prestopu iz selekcije Starejši dečki in deklince, v selekcijo Kadetov in kadetinj vstopajo v srednjo šolo. Glede na to, da v Gornji Radgoni nimamo srednje šole se morajo vsi srednješolci dnevno voziti v šolo v druge kraje pomurske in podravske regije.

Na ta način mladostnikom zmanjkuje časa za aktivno športno udejstvovanje, tako, da se mnogi izmed njih odločijo za prenehanje aktivnega športnega udejstvovanja, ali se s športom ukvarjajo le še rekreativno. Mnogi mladostniki čez teden ostajajo v internatih, in se iz tega razloga ne morejo redno udeleževati treningov. Verjetno so razlogi za tako malo število vključenih v to selekcijo ravno v zgoraj navedenih dejstvih. Pogled na skupno število vključenih v selekcijo kadetov in kadetinj nam med drugim kaže, da imamo v občini Gornja Radgona v letu 2004 manj kot 20 aktivnih mladostnikov, ki bi se ukvarjali s športom na vrhunskem oziroma kakovostnem nivoju.

3.2. Mladinci in mladinke do 18. oziroma 20. leta starosti

DRUŠTVO	leto 2002	leto 2003	leto 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	17	9	6
Sho kan Apače	14	6	6
ŠNK Radgona	24	26	21
ŠSD Radgona	8	10	10
ŠD NK Apače	23	23	14
NTK Žogica	0	2	3
RK Radgona	0	0	0
SKUPAJ	86	76	60

Tabela kaže, da se v primerjavi s selekcijo Kadetov in kadetinj do 16 let stanje v selekciji Mladinci in mladinke nekoliko izboljšuje, čeprav tudi tu v opazovanem obdobju skupno število vključenih iz leta v leto upada.

Analiza primerjave med društvi kakovostnega športa kaže, da se obema karate kluboma število članov te selekcije zmanjšuje. Pri ŠNK Radgona je nivo vključenosti v to selekcijo tudi za nogometno panogo visok, in v opazovanem obdobju nekoliko varira. V ŠD NK Apače se kaže velik upad vključenih v letu 2003. ŠSD Radgona ima v tej selekciji v navedenem obdobju enako število igralcev, medtem, ko je NTK Žogica uspelo pridobiti dva mladince, v letu 2003, v letu 2004 pa selekcijo povečati še za enega člana.

Zanimiva je situacija pri RK Radgoni, ki poleg selekcije kadetov nima niti selekcije mladincev. Tako je z dopolnjenim 14 letom možen samo prestop k članom, oziroma prenehanje igranja rokometu. V tabeli so skupaj zajeti člani mladinskih selekcij do 18 in do 20 let. Društva so v svojih poročilih navajala samo termin mladinci, kar za njih pomeni mladince do 18 let. Po dopolnjenem 18. letu namreč vsi mladinci prestopijo v selekcijo članov, saj panožne športne zveze ne organizirajo tekmovanj za selekcije od 18 do 20 let. Skupno število udeležencev v to selekcijo se je v opazovanem obdobju zniževalo, kar je zelo zaskrbljujoče.

Mladostniki so v starosti od 15 do 18 leta v najbolj občutljivih letih čustvenega in telesnega odraščanja. V teh letih so najbolj dojemljivi za vsa dogajanja okrog njih in zato je tudi v tem iskati razlog slabe vključenosti predvsem v selekcijo kadetov in kadetinj do 16 let. V letih odraščanja ko bi se naj mladi vključevali v omenjeno selekcijo, so zelo hitro utrujeni, se hitro naveličajo raznih ponavljanj, ki jih je na treningih ogromno in so dovzetni za razne druge dejavnosti in vplive. Zato je naloga trenerjev, ki

trenirajo predvsem selekcije kadetov, da zaradi specifičnega obdobja v življenju mladostnika, treninge ustrezno prilagodijo, da so le ti zanimivi in privlačni zanje. Za to pa mora trener imeti ogromno znanja iz različnih področij (psihologija, sociologija, visoka strokovnost na področju panoge, ki jo trenira....), ki so pomembna v športnem udejstvovanju. V mladinskih selekcijah do 18 oziroma 20 let vključenost v opazovanem obdobju upada.

Razloge za to je iskati v že prej omenjenem dejstvu, da v Gornji Radgoni ni srednje šole, da se velika večina mladih odloča za študij na univerzi v Mariboru oziroma Ljubljani, kar vzame mladim veliko časa in energije. Tako navadno ostanejo aktivni le najbolj vztrajni mladostniki. Zaradi tega je veliko breme na društvih, saj morajo najti načine kako zadržati mladostnike, da se bodo ukvarjali s športom tudi v teh zelo občutljivih letih njihovega življenja.

4. KAKOVOSTNI ŠPORT ČLANOV IN ČLANIC

Zajema vadbo in športna tekmovanja ekip ter posameznikov članov in članic, registriranih pri panožnih športnih zvezah, ki nastopajo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez, in ki nimajo objektivnih strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunskega športa, jih program športne rekreacije ne zadovoljuje, so pa pomemben dejavnih razvoja športa v občini.

4.1. Člani in članice

DRUŠTVO	leto 2002	leto 2003	leto 2004
Shotokan karate do klub Gornja Radgona	5	8	8
Sho kan Apače	9	6	8
ŠNK Radgona	24	28	23
RK Radgona	19	26	18
ŠSD Radgona	16	16	16
ŠSD Radgona -trap	15	18	18
ŠD NK Apače	29	29	15
NTK Žogica	-	1	-
SKUPAJ	117	132	106

Vsa društva kakovostnega športa v občini Gornja Radgona, z izjemo NTK Žogica, aktivno sodelujejo v panožnih tekmovanjih s svojimi članskimi selekcijami. Pri selekciji članov je težko pričakovati odmevne rezultate predvsem v kolektivnih športih. V navedenih športih igra namreč veliko vlogo denar. Klubi kupujejo igralce in trenerje ter zanje odštevajo velik denar, kar je najpogosteje razlog za zanemarjanje dela z mladimi.

Takšno zanemarjanje mladih je neupravičeno, saj kvaliteta igranja v določenih ligah ni na nivoju, ki bi upravičeval velike stroške članskih selekcij. Drugo dejstvo je velik upad sponzorskih sredstev v prihodkih klubov za članske selekcije. Zato je nujna opredelitev med možnostmi:

- ali pustiti sistem financiranja tak kot je, kar pomeni stagnacijo razvoja športa v naši občini,
- ali zagotavljati več sredstev v občinskem proračunu;
- ali spodbujati selekcije, ki igrajo v višjih nivojih tekmovanj v primerjavi s selekcijami drugih društev v občini.

Karateisti in strelci tudi v selekcijah članov dosegajo zelo odmevne rezultate.

V klubih kakovostnega športa občine Gornja Radgona se velika pozornost daje predvsem delu z mladimi. Pravilnik o merilih za sofinanciranje izbranih letnih programov športa izpostavlja predvsem otroke in mladino. Na ta način se velika večina občinskih sredstev namenja predvsem mladim, medtem, ko se za selekcije članov namenjajo le sredstva za vzdrževanje objektov. Za vse ostale izdatke v zvezi s članskimi selekcijami (strokovni kader, materialni stroški), morajo društva iskati sponzorska sredstva. Ker društva le stežka pridobivajo ta sredstva, so v preteklih letih sredstva pridobljena s strani občine za delovanje mlajših selekcij, prerazporejala k članskim selekcijam. Iz tega razloga je Komisija za izbor izvajalcev programov športa odločila, da se sredstva za vzdrževanje objektov v letu 2005, društvom refundirajo na podlagi predloženih računov in na ta način zagotovila namensko porabo teh sredstev. V preteklih letih je namreč prihajalo do največjega prelivanja prav pri sredstvih za vzdrževanje objektov.

TABELA PRIHODKOV DRUŠTEV KAKOVOSTNEGA ŠPORTA V OBČINI GORNJA RADGONA V LETU 2002, 2003 IN 2004

Leto 2002:

VRSTA PRIHODKA	DRUŠTVO							
	Leto 2002							
	RK Radgona	Sho kan Apače	Šnk Radgona	SŠD Radgona	NTK Žogica	Shotokan Radgona	ŠD NK Apače	SKUPAJ
Članarine	80.000	594.000	53.300	65.000	40.000	116.400	43.000	991.700
Dotacije	4.749.355	681.200	7.205.608	2.801.834	738.580	1.035.783	6.040.992	23.253.352
Sponzorji	2.120.000	40.000	3.020.000	0	0	0	715.000	5.895.000
Darila, volila, donatorji	0	90.00	154.000	220.000	90.000	696.253	0	1.250.253
Lastna dejavnost	0	443.000	1.709.158	477.000	0	0	0	2.629.158
Prodaja TV pravic	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	14.690	1.959.654	656.096	0	224.436	448.179	3.303.055
Prihodki skupaj	6.949.355	1.889.577	14.101.920	4.219.931	836.580	2.072.436	7.248.065	37.317.864
Lastna dejavnost, sponzorji, članarine, drugo, donatorji	2.220.000	1.181.690	6.896.112	1.418.096	130.000	1.037.089	1.206.179	14.089.166
Delež sredstev iz lastne dejavnosti, sponzorji, članarine, drugo, donatoji v celotni masi sredstev	31,9%	62,5%	48,9%	33,6%	15,5%	50%	16,6%	37,8%

Leto 2003:

VRSTA PRIHODKA	DRUŠTVO							
	Leto 2003							
	RK Radgona	Sho kan Apače	Šnk Radgona	SŠD Radgona	NTK Žogica	Shototkan Radgona	ŠD NK Apače	SKUPAJ
Članarine	70.000	639.000	136.000	150.000	57.000	106.958	57.300	1.216.258
Dotacije	4.250.253	1.075.710	6.136.738	3.214.691	1.283.222	2.040.282	5.868.292	23.869.188
Sponzorji	1.950.000	0	3.955.000	0	0	0	1.500.000	7.405.000
Darila, volila, donatorji	50.000	125.000	100.000	15.000	90.000	485.000	220.000	1.085.000
Lastna dejavnost	0	0	1.629.643	391.000	0	583.800	1.000.000	3.604.443
Prodaja TV pravic	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	102.170	2.354.048	784.487	14.000	824	1.269.410	4.524.939
Prihodki skupaj	6.320.253	1.941.880	14.311.429	4.555.178	1.444.222	3.216.864	9.917.002	41.706.828
Lastna dejavnost, sponzorji, članarine, drugo, donatorji	2.070.000	866.170	8.174.691	1.340.487	161.000	1.176.582	4.046.710	17.835.640
Delež sredstev iz lastne dejavnosti, sponzorji, članarine, drugo, donacij v celotni masi sredstev	32,7%	44,6%	57,1%	29,4%	11,1%	36,6%	40,8%	42,8%

Leto 2004

VRSTA PRIHODKA	DRUŠTVO							
	Leto 2004							
	RK Radgona	Sho kan Apače	Šnk Radgona	SŠD Radgona	NTK Žogica	Shototkan Radgona	ŠD NK Apače	SKUPAJ
Lastni prihodki	1.300.000	1.282.524	7.492.152	497.000	199.960	1.126.625	5.028.576	16.926.837
Prihodki iz obč. pror. Za program športa	5.337.261	944.597	6.936.255	2.337.355	1.089.368	1.834.208	3.758.407	22.237.451
Prihodki iz obč. pror. Za druge namene	342.149	127.000	60.000	240.000	0	0	0	769.149
Prihodki iz drugih javnih virov (razpisi)	0	0	0	505.026	0	788.000	0	1.293.026
Prihodki skupaj	6.979.410	2.354.121	14.488.407	3.579.381	1.289.328	3.748.833	8.786.983	41.226.463
Lastni prihodki in prihodki iz drugih virov	1.300.000	1.282.524	7.492.152	1.002.026	199.960	1.914.625	5.028.576	18.219.863
Delež sredstev iz lastne dejavnosti, sponzorji, članarine, drugo, donatorji, v celotni masi sredstev	18,6%	54,5%	51,7%	27,9%	15,1%	51,1%	57,2%	44,19%

Tabela prikazuje vrste prihodkov društev kakovostnega športa v občini Gornja Radgona v letu 2004. Vir podatkov so zaključna poročila društev. V tabeli so ločeno prikazani podatki o sredstvih, ki so jih društva prejela iz občinskega proračuna, podatki o lastnih prihodkih in prihodkih, ki so jih društva pridobila iz drugih virov, ter procent lastnih in prihodkov iz drugih virov v celotni masi sredstev s katerimi društvo v obravnavanem letu razpolaga.

Tabele kažejo, da se delež lastnih sredstev društev v celotnem opazovanem obdobju iz leta v leto povečuje, medtem, ko proračunska sredstva za kakovostni šport ostajajo v tem obdobju na skoraj enakem nivoju.

V nadaljevanju je tabelarni prikaz vključenosti otrok, mladine in članov v športna društva po športnih panogah v obdobju 2002 – 2004.

V naši občini izvajata dejavnost nogometa ŠNK Radgona in ŠD NK Apače, dejavnost karateja Shotokan – do klub Radgona in Sho – kan Apače, dejavnost rokometu RK Radgona, dejavnost strelstva ŠSD Radgona in dejavnost namiznega tenisa NTK Žogica.

UDELEŽENI V ŠPORTNIH PANOGAH KAKOVOSTNEGA ŠPORTA V LETIH 2002 -2004

DEJAVNOST	KATEGORIJA	2002	2003	2004
NOGOMET	Otroci	107	159	127
	Mladina	67	69	35
	Člani	53	57	38
KARATE	Otroci	96	57	50
	Mladina	31	24	24
	Člani	14	14	16
ROKOMET	Otroci	14	40	40
	Mladina	16	0	0
	Člani	19	26	18
STRELSTVO	Otroci	14	21	20
	Mladina	8	10	10
	Člani	31	34	34
NAMIZNI TENIS	Otroci	25	17	28
	Mladina	2	2	3
	Člani	0	1	0
SKUPAJ	Otroci	242	254	265
SKUPAJ	Mladina	108	105	72
SKUPAJ	Člani	117	132	72
VSI SKUPAJ		467	491	409

Tabela nam kaže upadanje števila vključenih v dejavnost nogomet in karateja. Pri rokometu se velika vrzel kaže predvsem pri mladini, kjer v razponu od 15 do 18 leta ni selekcije. Strelci so v opazovanem obdobju uspeli zadržati nivo vključenosti, medtem, ko je pri namiznem tenisu zaznati ponovno oživljanje tega nekoč najuspešnejšega športa v naši občini. Skupno gledano se število vključenih v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 dviguje za 24, medtem, ko v letu 2004 število vključenih upade pod nivo leta 2002, in sicer za 58, kar je velik upad. Tabela ni popolnoma pravi odsev stanja, saj nekatera društva, predvsem tista, ki ne plačujejo letne kotizacije za vključitev svojih članov v tekmovanje, podajajo podatke o številu registriranih, namesto aktivnih tekmovalcev v tekočem letu.

5. ŠPORTNA REKREACIJA

Športna rekreacija je aktivno, koristno in prijetno izpolnjevanje dnevnega, tedenskega in letnega prostega časa odraslih.

DRUŠTVO	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004
Šahovsko društvo	60	58	58
Kinološko društvo	38	34	23
KK Plastron	26	21	26
Društvo za šport in rekreacijo Apače	25	26	26
ŠD X Klub	53	52	50
NK Tokam	0	15	20
KMN Tiha voda	27	73	84
TK Radgona	74	77	77
Street ball klub Radgona	30	35	26
ŠDNK Črešnjevci	0	34	22
KŠD Očeslavci	0	71	81
ŠD Bulls	30	37	35
Športna zveza Radgona	20	20	20
SKUPAJ	383	553	548

Športna rekreacija je v občini Gornja Radgona zastopana v društvih, ki se ukvarjajo z malim nogometom (KMN Tiha voda, NK Tokam, ŠD Bulls, KŠD Očeslavci, ŠDNK Črešnjevci), kinologijo (Kinološko društvo Radgona), tenisom (TK Radgona), šahom (Šahovsko društvo Radgona), košarko (KK Plastron, Street ball klub Radgona) in organizacijo raznih športnorekreativnih prireditev (Športna zveza Radgona).

Stanje v športu se v naši občini v smislu raznovrstnosti športov slabša. Tako se v Gornji Radgoni v preteklih treh letih ni razvil noben novi športni program, oziroma se ni ustanovilo nobeno društvo, ki bi popestrilo raznolikost športov. V občini imamo namreč pogoje za ukvarjanje z mnogimi športi, ki jih trenutno ne ponuja še nobeno društvo (kolesarstvo, atletika, gimnastika, odbojka...).

Iz navedenega izhaja, da v naši občini manjka društvo, ki bi v večjem številu vključevalo ženske. Manjka tudi društvo, ki bi se ukvarjalo z rekreacijo mladih oziroma starejših oseb. Vključenost v programe rekreacije ostaja v obdobju 2002 – 2004 na približno enakem nivoju. Število organiziranih društev je se je povečalo, in iz tega razloga se je povečala tudi vključenost. Pri tem je treba povedati, da je v občini veliko klubov malega nogometa, ki delujejo kot večje skupine. Težava pri tem je, da igralci velikega nogomet igrajo tudi mali nogomet, kar se negativno odraža predvsem na razvoju velikega nogometa v naši občini. To dejstvo bo potrebno v razvojnem programu upoštevati.

Razlog za zgoraj navedeno stanje je, da zaradi splošnega ekonomsko socialnega stanja v občini, ni interesa za bolj množično organizirano rekreativno vadbo. Neorganizirano se predvsem odrasla populacija ukvarja s sprehodi, kolesarjenjem in v manjši meri s tekom. V obdobju 2001 – 2004 je športna zveza Gornja Radgona sicer poskušala z izvajanjem programov, katerih namen je bil večja vključitev odraslih v športno aktivnost oziroma rekreacijo, vendar bistvenega odziva s strani občanov ni bilo.

6. POSEBNI PROGRAMI

Posebni programi so programi planinstva in smučanja.

DRUŠTVO	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004
PD Radgona	385	398	372
SK Radgona	150	152	152
SKUPAJ	535	550	524

Posebne programe v skladu s Pravilnikom torej izvajata Planinsko društvo Radgona in Smučarski klub Radgona, ki imata skupaj letno preko 500 članov. Društvi izvajata številne aktivnosti, vendar bodo v nadaljevanju navedene le aktivnosti, katere je v opazovanem obdobju sofinancirala občina Gornja Radgona. V letih 2002 do 2004 sta društvi izvedli naslednje programe:

Planinsko društvo Radgona

V letu 2002 so izvedli Tradicionalni pohod do Negove po Trstenjakovi poti. Pohod je bil namenjen vsem odraslim članom Planinskega društva Gornja Radgona, ki so zdravstveno sposobni hoditi 6 do 7 ur. Pohoda se je udeležilo 130 pohodnikov.

V letu 2003 so izvedli 28. Planinski tabor Kamniška Bistrica, kjer je bilo vključenih 62 otrok, razdeljenih v 10 skupin, ki jih je vodilo 21 izvajalcev programa.(planinskih vodnikov).

V letu 2004 so v društvu izvedli še planinski tabor, v katerega je bilo vključenih 50 otrok, razdeljenih v 9 skupin, program je izvedlo 18 izvajalcev (planinskih vodnikov).

Društvo je poleg navedenih izvedlo še celo vrsto izletov in pohodov, ki pa niso sofinancirani s strani občine.

Smučarski klub Radgona

V letu 2002 so izvedli izobraževanje za učitelje smučanja na Pohorju. Izobraževanja se je udeležilo 35 članov društva. V začetni program je bilo vključenih 18 oseb, v nadaljevalni tečaj pa 17. Tečaj je potekal pod okriljem Zveze učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije.

V letu 2003 so izvedli tečaj smučanja na Arehu, katerega se je udeležilo 58 otrok, razdeljenih v 6 skupin, v. Tečaj je izvedlo sedem izvajalcev (učitelji vodniki alpskega smučanja).

V letu 2004 so izvedli tečaj smučanja na Arehu, udeležile so se ga štiri skupine otrok z 48 vključenimi otroki. Tečaj so izvedli štirje izvajalci (učitelji vodniki alpskega smučanja).

Društvo poleg zgoraj navedenih aktivnosti organizira še dnevne smučarske izlete na razna smučišča v Sloveniji in v tujini, sejem rabljene smučarske opreme, ogled tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju, ter nekatere druge aktivnosti, ki pa jih občina ne sofinancira.

7. ŠPORT INVALIDOV

V občini Gornja Radgona nimamo društva, ki bi izvajalo programe samo za invalide. S športno dejavnostjo invalidov se ukvarjajo društva, ki za izvajanje športnih programov dobijo sredstva v sklopu dejavnosti društva. Glede na športne aktivnosti v posameznih društvih, bi bilo potrebno ciljno določiti merila tudi za te namene, v pravilniku o izvajanju socialno varstvenih programov.

8. IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN SPOPOLNJEVANJE STROKOVNIH KADROV V ŠPORTU

8.1. Izobraževanje za potrebe društev

To so programi šolanja za pridobitev strokovnega kadra, za katerega potrebo izkazuje izvajalec programa športa. Pogoji, da izvajalec lahko pridobi sredstva v ta namen je, da ima:

- izvajalec s kandidatom sklenjeno pogodbo, s katero se kandidat zavezuje, da bo po končanem izobraževanju še najmanj dve leti delal pri izvajalcu oziroma v občini kot strokovni kader in, da bo v primeru neuspešnega zaključka šolanja vrnil stroške šolanja. Sofinancira se lahko strošek prijavnine, dnevnic ter stroški prenočišča.

Realizacija izobraževanja je bila naslednja:

LETO	2002		2003		2004	
DRUŠTVO	IZOBRAŽ. ZA PRIDOBITEV STROK. KADRA	ŠT. UDELEŽ.	IZOBRAŽ. ZA PRIDOBITEV STROK. KADRA	ŠT. UDELEŽ.	IZOBRAŽ. ZA PRIDOBITEV STROK. KADRA	ŠT. UDELEŽ.
ŠD NK Apače	0	0	Trener B Trener C	1 1	0	0
ŠNK Radgona	Trener B Trener C	4 2	Trener C	1	Trener A	1
Shotokan karate	Vaditelj karateja	1	Trener karateja	1	Inštruktor karateja Vaditelj karateja	1 2
Kinološko društvo	Marker Inštruktor	1 1	0	0	0	0
X klub	Učitelj rolanja 1. stopnje	2	0	0	0	0
RK Radgona	0	0	Trener Rokometa	1	0	0
ŠSD Radgona	0	0	Inštruktor športnega streljanja	2	0	0
SKUPAJ:		11		7		4

Tabela kaže iz leta v leto manjšo vključenost strokovnih delavcev v športu, v izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe na področju športa. Razlogi za tako stanje se nahajajo v že omenjenih težavah v zvezi z nagrajevanjem športnih delavcev. Večina društev kakovostnega športa v občini Gornja Radgona izvaja treninge z otroki tri do štirikrat tedensko, konec tedna pa je navadno še ligaška tekma oziroma turnir. Trenerji za takšen obseg dela navadno prejema le simbolično nadomestilo oziroma ne prejema nobenih finančnih sredstev. Iz tega razloga navadno entuziazem trenerjev hitro izhlapi in nimajo več prave volje za nadaljnje delo kaj šele za izobraževanje. V občini bo potrebno nameniti več sredstev za izobraževanje domačih strokovnih kadrov v športu, in poiskati način, ki bo omogočal adekvatno nagrado za opravljeno delo trenerjev oziroma pedagogov.

Ker nam v občini primanjkuje ustrezno izobraženega kadra, ki bi otrokom vključenim v društva kakovostnega športa podajal znanja iz določenega športnega področja oziroma panoge, društva v svoje vrste privabljajo trenerje iz drugih občin, da bi na ta način pridobila na kvaliteti dela, in zadovoljila zahteve panožnih športnih zvez po določeni licenci za določen rang tekmovanja. Ob vsem velja navesti še, da imajo nekatera društva, predvsem v športih, kjer so finančni vložki večji, potrebe po povečanem

izobraževanju. Trenerji namreč prestopajo v klube, kjer so finančni prejemki boljši, medtem, ko imajo nekatera društva več let isti trenerski kader in so njihove potrebe po izobraževanju trenerjev manjše.

8.2. Izobraževanje strokovnega kadra za razvoj novih programov športa

Gre za programe šolanja za pridobitev strokovnega kadra za izvajanje program, ki v občini ni razvit, obstaja pa interes za vključitev in po zaključku katerega se pridobi najmanj najnižja usposobljenost.

Potrebno bo najti način, kako spodbuditi interes za nove športne programe, ki bi se lahko ponudili kot razširitev palete športov na območju občine Gornja Radgona.

8.3. Usposabljanje in spopolnjevanje strokovnih kadrov

V preteklih letih se je izvajalo sofinanciranje:

- tekočega izpopolnjevanja strokovnega kadra za potrditev licence, ob pogoju vodenja selekcije športnega društva. Sofinancirali smo lahko strošek kotizacije ter dnevnic.
- posebnih krajših eno in dvodnevni izobraževalni programov, povezanih z izvajanjem trenerskega dela nismo sofinancirali, ker se jih trenerji niso udeleževali.

Realizacija tekočega izpopolnjevanja je bila naslednja:

LETO	2002		2003		2004	
DRUŠTVO	STROKOVNI NAZIV ZA POTRDITEV LICENCE	ŠT. UDELEŽ.	STROKOVNI NAZIV ZA POTRDITEV LICENCE	ŠT. UDELEŽ.	STROKOVNI NAZIV ZA POTRDITEV LICENCE	ŠT. UDELEŽ.
NTK Žogica	Licenca B	2	0	0	Licenca C Licenca B	1 1
Shotokan karate.	Vaditelj, inštruktor karateja	4	Trener karateja	3	Trener karateja	3
ŠNK Radgona	Trener PRO Trener A Trener B+C	1 1 4	Trener PRO Trener A Trener B+C	1 1 4	Trener PRO Trener A Trener B +C	1 1 4
Sho kan Apače	Trener, (KZS)	0	Trener karateja (KZS)	0	Trener karateja (KZS)	1
RK Radgona	Trener (pripravnik) rokometa	4	Trener (pripravnik) rokometa	5	Trener (pripravnik) rokometa	4
ŠD NK Apače			Trener A Trener C	2 4	Trener A Trener C	1 5
SŠD Radgona	Trener C	12	0	0	Inštruktor C Trener	10 2
SKUPAJ KAKOVO STNI ŠPORT		32		24		34
Športno kinološko društvo	Marker, trener - inštruktor	5	Marker Inštruktor	2 1	Semnar A-C predstavitev novih programov	3
Šahovsko društvo Radgona	Državni šahovski sodnik	1	0	0	Državni šahovski sodnik	1

PD Radgona	Licenca A, B, C, D	10	Registrirani vodniki PD	16	Planinski vodnik A, Planinski vodnik B, Planinskih vodnik A;B;C;D	9 3 4
SK Radgona	Učitelj deskanja na snegu	3	0	0	Predsezonski seminar Predelava	20
TK Radgona	Vaditelj tenisa	2	0	0	0	0
SKUPAJ		21		19		40

V tabeli so navedeni trenerji, ki so jih društva v opazovanem obdobju navajala, da posedujejo licence za delo v društvih. Skupno število trenerjev je visoko predvsem zaradi PD Radgona, SŠD Radgona in v letu 2004 SK Radgona, saj poseduje licence veliko število članov društva.

Trenutno je v društvih kakovostnega športa občine Gornja Radgona aktivnih 24 trenerjev, inštruktorjev, vaditeljev, ki jim je Občina Gornja Radgona sofinancirala podaljšanje licenc za leto 2005. ŠNK Radgona nastopa s šestimi selekcijami, ŠD NK Apače s petimi, ŠSD Radgona s 3 selekcijami, RK Radgona s 4, NTK Žogica s 3 Shotokan Karate Radgona s 6 in Sho kan Apače s 5 selekcijami. Skupaj 32 selekcij. Navedeno dejstvo kaže na to, da v društvih kakovostnega športa trenutno primanjkuje ustreznega strokovnega kadra.

V letu 2004 so društva kakovostnega športa navedla vse trenerje, ki imajo licenco, zato skupno število trenerjev pri društvih kakovostnega športa dviguje predvsem 10 inštruktorjev športnega streljanja. Iz navedenega je razbrati, da se razen pri ŠSD Radgona vsa društva kakovostnega športa ubadajo s težavami glede strokovnega kadra, saj ima veljavno licenco le toliko trenerjev, kolikor je selekcij. Vsak odhod katerega od trenerjev pa za društvo pomeni novo iskanje ustreznega človeka, ki bi pod že navedenimi pogoji bil pripravljen delati.

Občina je v opazovanem obdobju sofinancirala tudi podaljšanje licenc nekaterim društvom, ki se ukvarjajo športno rekreacijo. Ta društva so: PD Radgona, SK Radgona, TK Radgona in Kinološko društvo Radgona.

Večina kandidatov, katerih izobraževanje oziroma podaljšanje licenc je v različnih športnih panogah sofinancirala občina, še vedno aktivno deluje v športnih društvih občine Gornja Radgona. Osip je opazen le pri ŠNK Radgona, kjer so uspeli pridobiti druge trenerje, ki že posedujejo ustrezne licence, tako, da dodatno izobraževanje oziroma podaljševanje licenc ni potrebno. Pri ŠD NK Apačih delujeta oba trenerja katerih izobraževanje je bilo sofinancirano s strani občine. Shotokan karate klub je uspel obdržati v klubu vse štiri trenerje, ki so bili sofinancirani s strani občine. Tudi ostali klubi, katerih izobraževanje trenerjev je bilo sofinancirano s strani občine so zadržali vse trenerje.

Na področju strokovnega dela po športnih društvih v občini Gornja Radgona se kažejo številne težave. Vse manj je namreč ljudi, ki bi bili pripravljeni svoje strokovno znanje iz določenega športnega področja volontersko prenašati na mlajše rodove. Tu se začnejo težave, klubi kakovostnega športa v svojih panogah nastopajo s po štirimi, nekateri celo s po šestimi selekcijami, vsi trenirajo dva, trikrat, nekateri celo štirikrat tedensko, kar vzame kar nekaj časa. Za takšno delo pa trenerji zahtevajo ustrezno finančno nadomestilo.

Spremenjena davčna zakonodaja določa, da lahko strokovni delavec v športnem društvu prejme 150.000,00 sit letno, kar je več od tega zneska potegne za sabo plačilo različnih davkov in prispevkov. Glede na to, da se klubi konstantno ubadajo s finančnimi težavami, navedeno dejstvo zanje predstavlja resen problem. Zelo težko je namreč za delo v društvu pridobiti ustrezno strokovno podkovanega trenerja, ki bi bil pripravljen skoraj zastoj žrtvovati svoj prosti čas za delo z mladimi športniki.

Vse manj je mladih, ki bi pod takimi pogoji bili zainteresirani delati in se izobraževati na področju športa, tako, da društva le težko nadomestijo odhod vsakega trenerja. Na tem mestu velja omeniti Športno zvezo, ki bi naj vzpodbujala razvoj športa v občini, ter z novimi in novimi idejami skušala pritegniti predvsem mlade Radgončane za delo v športnih društvih. Žal so v naši občini društva kakovostnega športa organizacijsko in strokovno presešla Športno zvezo, saj so iz že znanih razlogov bila prisiljena da se v tem oziru popolnoma osamosvojijo.

Glede na težave o katerih društva poročajo in s katerimi se srečujejo pri delu s svojimi tekmovalci, bo potrebno organizirati in izvajati na nivoju občine krajše programe, ki bodo trenerjem v pomoč pri strokovnem delu z navedenimi tekmovalci.

9. ŠPORTNI OBJEKTI

9.1. Statistični podatki in težave na področju športnih objektov

V občini Gornja Radgona se športu in rekreaciji posveča veliko pozornost. Prizadevanja potekajo v smeri, zagotavljanja osnovnih prostorskih pogojev za izvajanje različnih športnih dejavnosti. Društva kakovostnega športa izvajajo svoje aktivnosti na naslednjih lokacijah:

- ŠNK Radgona – ŠRC Trate, v zimskem času OŠ Gornja Radgona;
- ŠD NK Apače – ŠRC Apače, v zimskem času OŠ Apače;
- Shotokan karate do – OŠ Gornja Radgona, TVD Partizan; OŠ Negova;
- Sho kan Apače – OŠ Apače, OŠ Gornja Radgona; OŠ Stogovci;
- RK Radgona – OŠ Gornja Radgona, OŠ Apače, OŠ Radenci, OŠ Sveti Jurij ob Ščavnici;
- NTK Žogica – OŠ Gornja Radgona;
- SŠD Radgona – Strelišče Gornja Radgona, OŠ Gornja Radgona.

V spodnjih tabelah so prikazane pokrite in nepokrite športne površine s katerimi razpolagamo v občini Gornja Radgona.

Pokrite površine	
Šolska telovadnica OŠ Gornja Radgona	736
Šolska telovadnica OŠ Negova	288
Šolska telovadnica Partizan	251
Večnamenska dvorana Apače	965
SKUPAJ	2.240m²

Nepokrite površine	
Nogometna igrišča	68.544
Teniška igrišča	4.992
Košarkarska igrišča	768
Odbojgarska igrišča	300
Poligon za »skejtanje«	1.300
Ostale nepokrite površine v občini	8.728
SKUPAJ:	84.662m²

Skupno gledano je v občini več športnih površin kot določajo normativi, vendar le zaradi večjega števila nepokritih športnih površin. Kar 81% vseh nepokritih površin je namenjenih nogometu. Absolutna premalo je pokritih površin in to za potrebe samega mesta Gornja Radgona, kjer šolska telovadnica OŠ

Gornja Radgona ne zmore zadovoljiti povpraševanja, medtem, ko telovadnica Partizan za igre z žogo ni primerna. Iz navedenih dejstev izhaja, da mesto Gornja Radgona potrebuje večji pokriti športni objekt za zadovoljevanje potreb svojih občanov na področju športa in rekreacije.

Težave se kažejo tudi v športni dvorani Apače. V Apačah je v zimski sezoni, od novembra do marca telovadnica polno zasedena, tako da nekatera društva ne morejo dobiti terminov, medtem, ko v poletni sezoni telovadnica služi le za potrebe OŠ Apače, RK Radgona in Sho kan Apače. Razen tega RK Radgona z mlajšimi selekcijami izvaja vadbo tudi v telovadnicah sosednjih občin, kar občutno zvišuje uro najema telovadnice v Apačah. Zaradi izpada planirane vadbe tega kluba v tej telovadnici se cena najema telovadnice v Apačih zvišuje. Tako je zaradi podražitve ure najema telovadnice, bilo društvo Sho kan Apače prisiljeno za svojo dejavnost poiskati cenejše prostore v OŠ Stogovci. Izračuni so pokazali, da bi v primeru, da obe društvi izvajata svojo dejavnost z vsemi selekcijami v telovadnici OŠ Apače, ura najema telovadnice ostala enaka kot v preteklih letih, torej 2200,00 sit ne pa 3.500,00 sit, kot je trenutno veljavna cena ure najema telovadnice OŠ Apače za uporabnike iz občine Gornja Radgona.

Glede na to bo potrebno vadbo ciljno usmeriti v telovadnico OŠ Apače, za tiste klube, ki so sofinancirani iz občinskega proračuna.

Na tem mestu je potrebno omeniti še **Športno rekreativni center Trate** (v nadaljevanju ŠRC Trate), saj kar 29.711 m² ali 35,1% vseh nepokritih površin odpade na ŠRC Trate. Gre za velik kompleks, kjer je možno pridobiti dodatne odprte športne površine še za druge športe, ob pogoju, da se predhodno uredi lastništvo. Vsekakor gre za velik športno rekreativni objekt, ki predstavlja, velik potencial za razvoj športa v občini, ter možnost razširitve turistične ponudbe občine. Žal se stanje na ŠRC Trate iz leta v leto slabša. Predvsem objekti so v izredno slabem stanju. Na samem ŠRC Trate delujejo ŠNK Radgona, TK Radgona in X klub Radgona. Poleg naštetih društev so tu še mnogi rekreativni tekači, košarkarji, odbojkarji...

Društva dobro vzdržujejo svoje športne površine, medtem, ko v objekte vlagajo le toliko kolikor je potrebno za normalno delovanje. Določeni objekti na ŠRC so v takem stanju, da so že nevarni za ljudi, ki se zadržujejo v njihovi bližini (sodniški stolp). Ker pa lastniška struktura na ŠRC Trate ni popolnoma jasna, se stvari ne premaknejo z mrtve točke.

Glede na navedeno stanje bi bilo v naslednjih letih torej potrebno zagotoviti več pokritih športnih površin, izboljšati strukturo nepokritih športnih površin, oziroma njihovo raznovrstnost in zagotoviti sredstva za njihovo vzdrževanje. Od vseh športnih površin je v občinski lasti 45.533m² ali 53,8% površin. Ostale športne površine so v privatni lasti, lasti sklada kmetijskih zemljišč in drugih.

Za dvig kvalitete življenja občanov, kakor tudi za povečanje ustvarjalnosti se v občini izvaja premalo programov. Zato je temu področju v prihodnje potrebno posvetiti še posebno pozornost. Več je o tem napisanega pri točki športna rekreacija.

9.2. Vzdrževanje javnih športnih objektov

Sredstva za vzdrževanje šolskih telovadnic v upravljanju šol se zagotavljajo v okviru rednih sredstev za materialne stroške šol. Sofinanciranje vzdrževanja zunanjih športnih površin v občinski lasti in v upravljanju društev pa se izvaja glede na obseg vadbe posameznih selekcij.

Društva, ki po razpisu pridobijo občinska sredstva za izvajanje programov športa, so po pogodbi upravičena tudi do sredstev za vzdrževanje objektov. V preteklosti so se sredstva za vzdrževanje športnih objektov društvom nakazovala v okviru dvanajstin, ki jih društva mesečno prejema iz proračuna Občine Gornja Radgona. Ker se je pokazalo, da društva sredstva, namenjena za vzdrževanje

objektov porabljajo tudi za druge namene, se v letu 2005 prvič sredstva za vzdrževanje objektov društvom nakazujejo na podlagi predloženih računov. Na ta način se zagotavlja namenska poraba sredstev, prav tako pa se bo ugotovila tudi dejanska potreba društev po sredstvih za ta namen.

Prva polovica leta uporabe omenjenega načina refundacije sredstev za najem objektov društvom kaže, da društva za ta namen dejansko porabijo manj sredstev, kot pa jim je bilo namenjeno v preteklih letih. Dobra stran novega načina refundacije sredstev je, da društva sedaj dejansko bolj vzdržujejo svoje objekte in infrastrukturo saj za razliko od preteklih let ta sredstva resnično uporabljajo za vzdrževanje objektov. Iz navedenega izhaja, da bo potrebno določiti sistem, ki bo zagotavljal ob namenski porabi tudi sistematično vzdrževanje objektov, glede na pomen lokacije in športne panoge.

9.3. Uporaba športnih objektov

Prednostno uporabo športnih objektov, ki so v lasti občine (razen šolskih telovadnic v času pouka) za izvedbo letnega programa dogovori upravljalec športnega objekta z vsemi zainteresiranimi izvajalci letnega programa najpozneje do 30.09. za tekočo tekmovalno sezono.

Društva se pri vzgoji mladih športnikov na območju občine Gornja Radgona ubadajo s problemi premalega števila vključenih otrok v športne programe, dviga kakovosti v selekcijah, zaradi tekmovanja na višjih nivojih.... Razlog za tako stanje je iskati predvsem v stalnem upadanju natalitete tako na državnem, kot tudi na občinskem nivoju. Iz navedenega razloga društva iz občine Gornja Radgona izvajajo vadbo tudi v sosednjih občinah. Tak način dela športnih društev pomeni, da se športni objekti v naši občini ne uporabljajo v polni meri, kar za sabo potegne višanje cen najema telovadnic, in začne se začarani krog, ki ga bo verjetno prekinila le večja rodnost na našem območju.

Poleg tega pa zaradi premajhnega števila pokritih športnih površin v mestu Gornja Radgona, tudi ni možna vadba v zadostnem obsegu, predvsem za klube kakovostnega športa, saj je potrebno vadbo omogočiti tudi rekreativnim skupinam (OŠ Gornja Radgona).

9.4. Cena najema telovadnic

Ceno najema telovadnic v lasti občine določi upravljavec telovadnice in se prične uporabljati, ko da nanjo soglasje župan.

Na tem mestu velja poudariti, da iz poročil športnih društev, ki izvajajo programe športa v občini Gornja Radgona v pokritih objektih izhaja, da društva izvajajo svoje programe tudi v telovadnicah sosednjih občin (Radenci, Sveti Jurij ob Ščavnici –rokomet, Benedikt – karate...). Na ta način ostajajo pokrite športne površine v naši občini neizkoriščene, kar ima za posledico dvig cene uporabe telovadnic v naši občini.

V nadaljevanju je prikazan, dvig cene najema telovadnice v Apačah. Cene določene leta 2002 so namreč veljale vse do februarja 2005, ko je iz razlogov navedenih v predhodnem poglavju prišlo do dviga le-teh.

Cene določene v letu 2002 in 2005, za najem prostora na 60 minut uporabe brez DDV

<i>Za izvedbo treningov na celotni površini:</i>	<i>2002</i>	<i>2005</i>
1. za uporabnike iz občine Gornja Radgona	2.200,00 sit	3.500,00 sit
2. za uporabnike iz občin Sveti Jurij in Radenci	3.500,00 sit	0
3. za uporabnike iz Pomurja	4.000,00 sit	5.000,00 sit
4. za uporabnike iz drugih območij	4.400,00 sit	7.200,00 sit

<u>Za izvedbo tekem/turnirjev:</u>	<u>2002</u>	<u>2005</u>
1. za uporabnike iz občine Gornja Radgona	2.200,00 sit	6.400,00 sit
2. za uporabnike iz Pomurja	6.600,00 sit	8.600,00 sit
3. za organizatorje iz drugih območij	0	11.800,00 sit

Iz navedenega lahko ugotovimo, da se je zaradi neuporabe društev iz občine Gornja Radgona cena najema telovadnice v Apačah močno dvignila. O razlogih je več napisanega pri točki 8. na strani 12. V prihodnje bo zato potrebo spremeniti Pravilnik o merilih za sofinanciranje izvajalcev programa športa v občini Gornja Radgona, v smislu, da se bo sofinancirala le uporaba športnih objektov na območju občine Gornja Radgona.

V nadaljevanju so prikazane cene 90 minut najema (brez DDV), telovadnic Partizan, s katero upravlja OŠ dr. Janka Šlebingerja, OŠ Negova in OŠ Gornja Radgona.

Telovadnica Partizan – OŠ dr. Janka Šlebingerja

90 minut najema telovadnice 1.000,00 sit
Navedena cena velja v letih 2003, 2004 in 2005.

Telovadnica OŠ dr. Antona Trsetnjaka Negova

90minut najema telovadnice 1.600,00 sit
Navedena cena velja v letih 2004 in 2005.

Velika telovadnica OŠ Gornja Radgona

90 minut najema telovadnice 2.500,00 sit
Navedena cena velja v letu 2005.

Mala telovadnica OŠ Gornja Radgona

90 minut najema telovadnice 1.500,00 sit
Navedena cena velja v letu 2005.

10. ŠPORTNE PRIREDITVE

Športne prireditve so organizirana športna srečanja in tekmovanja (razen šolskih športnih tekmovanj), množične rekreativne prireditve, ki imajo namen pospeševati motivacijo za šport, športno aktivnost in imajo promocijski učinek za šport, gospodarstvo in turizem. Za sofinanciranje mora biti izpolnjen najmanj eden od pogojev:

- prireditve imajo dolgoletno tradicijo;
- so primerne za vse starostne kategorije;
- na njih sodeluje najmanj 30 udeležencev;
- so jubilejne prireditve ob obletnicah društev;
- memorialne prireditve.

Že nekaj časa se opaža, da se v občini ne izvaja množičnih rekreativnih prireditev. Obstoječe prireditve pa tudi kaj bistveno ne pospešujejo motivacije za športno aktivnost. Zato bo potrebno ciljno določiti prireditve, ki bodo ta motivacijski učinek imele in bodo dejansko spodbujevalec razvoja raznovrstnosti športnih panog.

V nadaljevanju so tabelarno prikazane prireditve izvedene v obdobju 2002-2004, po društvih.

LETO	2002		2003		2004	
	NAZIV PRIRED.	ŠT. UDEL.	NAZIV PRIRED.	ŠT. UDEL.	NAZIV PRIRED.	ŠT. UDEL.
Shotokan karate G.R.	Pokalna tekma za deklice in dečke	280	0	0	4. Poletni karate kamp	30
Šahovsko društvo G.R.	Turnir ob dnevu državnosti in občinskem prazniku	70	0	0	Turnir ob dnevu državnosti in občinskem prazniku	70
ŠNK Radgona	Cicibanov turnir ob dnevu državnosti	150	Novoletni turnirji	440	Novoletni turnirji	216
Sho kan Apače	Odprto prvenstvo za osnovne in srednje šole	35	Odprti karate turnir	160	Karate lige	120
RK Radgona	XV. Klopčičev memorial	40	XVI. Klopčičev memorial	94	XVII. Klopčičev memorial	90
ŠD NK Apače	Nočni turnir ob prvem maju Turnir ob občinskem prazniku	100 100	Turnirja U-10 IN U-12	80	0	0
SŠD Radgona	6. Pokal Radgona	90	7. Pokal Radgona	79	8. Pokal Radgona	70
Športna zveza Gornja Radgona	Izbiramo športnika leta Tek mladih in tekma v rolanju	70 60	Izbiramo športnika leta Gremo vsi na stadion Radgona teče Zdravi Radgončan Teden športa	79 168 300 423 19	Zdravi Radgončan Radgona teče Izbiramo športnika leta Gremo vsi na stadion	440 200 100 300
NTK Žogica	Selekcijski turnir za kadete SV regije	40	Selekcijski turnir za kadete SV regije	40	Območno tekmovanje sv. regije za mladince	40
PD Radgona	Tradicionalni pohod na Negovo	130	Pohod na Negovo	129	Orientaci	60
PD Radgona	0	0	Eno in dvo dnevni pohodi Pohod treh src	480 273	Pohod treh src	100
ŠD Bulls	Mali nogomet na travi	120	Memorial D. Vršiča Zimska liga Božično novoletni turnir	120 120 180	Memorial D. Vršiča Božično novoletni turnir Živimo zdravo z naravo Odbojka na mivki Zimska liga mali nogomet	120 180 40 30 120
KK Plastron	Gremo vsi na stadion	300	0	0	0	0
X Klub Radgona	Dan rolanja Odprto prvenstvo za pokal Radgone Srečanje rolerjev iz drugih mest	50 60 70	Mednarodno prvenstvo v rolanju Mednarodno prvenstvo v ekstremnem rolanju Začetni tečaj rolanja	63 80 10	Mednarodno prvenstvo v rolanju Predstavitev rolanja in deskanja	35 30 35

			Nadaljevalni tečaj rolanja	10	Mednarodno prvenstvo v ekstremnem rolanju Tečaj rolanja	10
TK Radgona	Občinsko prvenstvo v rolanju za mladince in člane	50	Odprto prvenstvo občine Radgona	50	0	0
KMN Tiha voda	0	0	Turnir za prehodni pokal Tihe vode	160	Turnir za prehodni pokal Tihe vode	200
KŠD Očeslavci	0	0	0	0	Praznik KS Ivanjci	70
Street ball klub Radgona	Turnir trojk	90	0	0	Turnir trojk	120
Kinološko društvo G.R.	Regijska tekma vseh kategorij	48	Tekmovanje psov po programu A,B,C,IPO...	50	0	0
SK Radgona	0	0	0	0	Občinsko prvenstvo v veleslalomu	94
SKUPAJ		1863		3487		2920

11. UDELEŽBA NA MEDNARODNIH ŠPORTNIH PRIREDITVAH

V zadnjem času se športniki društev kakovostnega športa Občine Gornja Radgona udeležujejo raznih mednarodnih športnih tekmovanj. Pravilnik določa, da se sofinancira udeležba športnikov, s stalnim prebivališčem in registriranih v društvu s sedežem v občini G. Radgona, na svetovnih, evropskih prvenstvih, svetovnih igrah ter tekmah svetovnega in evropskega pokala, če jim panožne športne zveze v celoti ne zagotovijo sredstev za pokrivanje stroškov udeležbe. Velja povedati, da se le redki tekmovalci udeležujejo navedenih tekmovanj. Večina se namreč udeležuje raznih mednarodnih revijalnih turnirjev in tekem, zato bi bilo potrebno spremeniti pravilnik, tako, da bi se lahko dejansko namensko sofinancirala tudi udeležba na takšnih tekmah, saj vemo, da so le redki tekmovalci v naši občini, ki tekmujejo na tekmovanjih, ki jih navaja pravilnik.

Pravilnik med drugim določa, da se sredstva lahko dodelijo na podlagi posebne vloge in v okviru sredstev, ki so za ta namen predvidena z letnim programom športa, vendar največ do 50%. Na ta način se zagotavlja namenska poraba sredstev, občina kot sofinancer pa ima pregled nad dejanskimi stroški udeležbe posameznega društva na mednarodnem tekmovanju.

12. SPREMLJANJE PRIPRAVLJENOSTI ŠPORTNIKOV IN SVETOVANJE TRENINGA

Pravilnik določa, da se za uresničevanje uravnoteženega doseganja učnih in vzgojnih ciljev, ki jih mora pedagog – trener zasledovati pri realizaciji programov sofinancirajo programi za spremljanje pripravljenosti športnikov in svetovanje treninga. Sofinancirajo se lahko:

- programi izobraževanj za trenerjev do višine, določene s finančnim načrtom;
- programi neposrednih stroškov izvedbe pri posameznih izvajalcih do višine, določene po točkovnem sistemu, v tabeli 1, ki je priloga Pravilnika.

Predložen mora biti program, iz katerega je razvidna vsebina, namen in natančen finančni načrt. Neposredni izvajalci izobraževalnih programov so lahko samo ustrezno izobražene osebe.

V športnih društvih na območju občine Gornja Radgona se že več let kažejo težave povezane z motivacijo športnikov in trenerjev. Trenerji namreč na raznih seminarjih in izobraževanjih, ki jih organizirajo panožne zveze ne dobijo potrebnega znanja iz navedenega področja, nekaj težav pa izhaja tudi iz specifičnih socialnih razmer na našem območju. Vemo, da je na območju občine Gornja Radgona velika brezposelnost, veliko mladih se ubada s težavami z drogo, alkoholom, nizko stopnjo ambicioznosti... Ti problemi se posredno prenašajo tudi v športna društva, ki delajo z mladimi, saj mladi športniki izhajajo iz družin, ki se ubadajo z navedenimi problemi ali imajo take probleme sami. Iz navedenih razlogov se v organizaciji ŠNK Radgona v letu 2005 izvaja pilotski projekt na tem področju. V projekt so vključena vsa društva kakovostnega športa občine Gornja Radgona.

Program izvaja izredni profesor Fakultete za šport v Ljubljani dr. Matej Tušak, ki je eden izmed najeminentnejših strokovnjakov na področju psihologije športa v Sloveniji. Navedeni profesor že vrsto let sodeluje z Nogometnimi reprezentancami Slovenije, Rokometnimi reprezentancami, prvoligaškimi košarkarskimi klubi, nordijskimi in alpskimi smučarskimi reprezentancami, z našimi najboljšimi strelci... Tako se v času od marca do septembra 2005 v kulturnem domu Gornja Radgona in v prostori OŠ Gornja Radgona izvajajo predavanja in praktične vaje za športnike njihove starše in trenerje športnih društev občine Gornja Radgona. Predavanja se izvajajo na naslednje teme:

1. Psihična priprava - 2 šolski uri teorije in 2 šolski uri praktičnih vaj, namenjeno predvsem športnikom in njihovim trenerjem.
2. Motivacija v športu – 3 šolske ure, namenjeno učiteljem, trenerjem in staršem, praktične vaje, ter tehnike izbora in postavljanja ciljev.
3. Vloga družine in staršev v športu, 3 šolske ure.
4. Skupinski procesi, kohezivnost in razvoj ekipne harmonije v športu.
5. Samozavest, samopodoba, športna identiteta športnikov.
6. Stili vodenja, lastnosti trenerjev, komunikacijske spretnosti v športu
7. Razvojne značilnosti otrok..

Prvi odzivi na predavanja so zelo dobri, tako, da bo potrebno z omenjenim strokovnjakom obdržati stike, ter konstantno pokrivati to občutljivo in v naši občini povsem zanemarjeno področje.

13. DELOVANJE DRUŠTEV IN OBČINSKE ŠPORTNE ZVEZE

13.1. Društva

Društvom se v skladu s pravilnikom sofinancira stroške za osnovno dejavnost oziroma za njihovo delovanje. Merilo za določitev obsega financiranja delovanja društev rekreativnega športa in posebnih programov je število članov s plačano članarino. Merilo za sofinanciranje delovanja društev kakovostnega in vrhunškega športa je nivo tekmovanja – za vključene v ligaški sistem za vsako vadbeno skupino registriranih športnikov, za ostala pa glede na nivo po društvu. Merilo za določitev obsega sofinanciranja delovanja zveze je število vključenih registriranih društev v zvezo. Programi, ki jih predlaga zveza in so njeni lastni, in se sofinancirajo v skladu z določili pravilnika.

Društva se v okviru svojega delovanja, kot je navedeno že prejšnjih poglavjih ubadajo s številnimi težavami. Te največkrat izvirajo predvsem iz pomanjkanja finančnih sredstev. Panožne zveze namreč postavljajo vedno višje in zahtevnejše kriterije v zvezi z opremo, pripravo in organizacijo tekem, sodniški stroški se višajo itd., kar za društva pomeni velik finančni zalogaj, zato le stežka shajajo z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Društva sicer poskušajo del sredstev pridobiti od raznih sponzorjev, vendar pa je le ta iz leta v leto težje pridobiti, saj se podjetju enostavno ne splača vlagati v društvo, ki tekmuje v občinskem, medobčinskem, včasih pa tudi v državnem tekmovanju. Gospodarska situacija v občini Gornja Radgona je dokaj slaba, drugo dejstvo pa je, da večina vodilnih ljudi, ki vodijo

najuspešnejša podjetja v naši občini prihaja iz drugih občin, ti ljudje pa ne čutijo pripadnosti Radgoni, in v veliki večini zasledujejo le svoje tržne cilje. Izjema je podjetje ARCONT, ki finančno podpira kar dve društvi kakovostnega športa v naši občini.

Društva poročajo tudi o težavah s strokovnim kadrom. Le težko namreč društva kakovostnega športa pridobijo občane naše občine za delo v društvih, saj društva večinoma ne plačujejo oziroma plačujejo le simbolne zneske trenerjem in strokovnim delavcem. Trenerji pripeljani od drugod pa so praviloma predragi za naša društva. Prav tako se v vseh društvih kaže tudi pomanjkanje kadra, ki bi izvajal aktivnosti v zvezi s samim delovanjem društva (prijave na razpise, organizacije tekem in treningov, komunikacija z igralci, trenerji in starši, organizacija prevozov...), večina dela tako odpade na predsednike in razne simpatizerje društev.

Težava je tudi popolnjevanje mlajših selekcij, saj se število rojenih otrok zmanjšuje. Podatki pridobljeni s strani registra prebivalstva kažejo, da se število rojenih otrok v letih 1999 –2004 z izjemo leta 2003 znižuje.. To pomeni, da se bodo društva v prihodnjih letih ukvarjala s problemom popolnjevanja mlajših selekcij. Problem premajhne vključenosti društva trenutno rešujejo z vključevanjem otrok iz drugih občin, z raznimi aktivnostmi po osnovnih šolah naše upravne enote, kar pa seveda pomeni več dela.

Kljub vsem težavam, pa naša društva dosegajo odlične rezultate, predvsem v mlajših kategorijah. Tako velja omeniti dobro delo obeh karate klubov, ki v mlajših kategorijah krojita državni vrh in imata kar nekaj državnih reprezentantov. Oba nogometna kluba sta v vrhu pomurskega nogometa, selekciji U-14 ŠNK Radgona je v pretekli sezoni uspel preboj v prvo državno nogometno ligo. Rokometni klub Radgona se s svojo selekcijo starejših dečkov že dve leti zaporedoma uvršča med deset najboljših slovenskih rokometnih ekip. Strelci so že vrsto let v vrhu slovenskega strelstva. Predvsem v trapu imajo odlične rezultate, ki jih povečini dosegata Dani Šmid in Milan Pelcl, v mlajših selekcijah pa so predvsem v kategoriji deklic v samem državnem vrhu. Namizni tenis se v zadnjih dveh letih ponovno prebujata. Sadovi so vidni v uvrstitvah njihovih članov na državnih tekmovanjih.

Organizacijsko predvsem manjša društva še nekako shajajo, medtem, ko se v večjih društvih, ki imajo 100 in več tekmovalcev, kažejo precejšnji problemi. Na tem področju bo potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo volonterje, ki delajo v teh društvih, spodbudile k nadaljnjemu vztrajanju pri delu.

13.2. Športna zveza

Glede na že znane probleme športne zveze Gornja Radgona v preteklosti, se športna zveza trenutno ukvarja predvsem z organizacijo športnorekreativskih prireditev oziroma aktivnosti. Društva pričakujejo, da bo športna zveza, zveza društev, oziroma zastopnik društev, v razmerju do občine, države in drugih subjektov. V primeru občine Gornja Radgona se v zadnjih treh letih kaže, da so društva kakovostnega športa predvsem organizacijsko prerasla športno zvezo. Iz znanih razlogov je športna zveza v svojem razvoju in delovanju nekoliko zastala, tako, da društvom ne more nuditi potrebnega servisa, kar je med drugim ena od nalog športne zveze. Športna zveza, kot zveza športnih društev bi morala biti generator razvoja športa v občini. V našem primeru športna društva direktno komunicirajo z občino in ne kot je to običajno, preko športne zveze.

Društva si želijo, da bi jim športna zveza pomagala predvsem z dajanjem informacij na področju finančnega in organizacijskega poslovanja, organizirala razna izobraževanja za športnike, trenerje in starše, predvsem na področjih, ki se kažejo kot posebej občutljiva. Društvom kakovostnega športa bi prav prišel tudi kakšen seminar ali predavanje na temo finančnega poslovanja društev in izplačevanja nagrad oz. plač trenerjem. Manjkajo tudi predavanja na temo prehrane športnika in pomena športne rekreacije.

II. PROGRAMI RAZVOJA ŠPORTA V OBČINI GORNJA RADGONA

1. CILJI NA PODROČJU RAZVOJA ŠPORTA

Občina Gornja Radgona bo v razvoju spodbujala izvajanje in razvoj naslednjih programov:

1.1. ŠPORTNA VZGOJA OTROK, MLADINE IN ŠTUDENTOV

1.1.1. *Interesna športna vzgoja predšolskih otrok*

Predšolsko obdobje obsega čas od otrokovega rojstva do sprejema v šolo. Aktivnost otroka v prvih letih življenja je podlaga za kasnejše gibalne dejavnosti, hkrati pa vpliva na razvoj njegovih spoznavnih procesov, socialni in emocionalni razvoj. Zato moramo v tem obdobju poskrbeti za optimalen razvoj gibalnih sposobnosti, sistematično posredovati osnovna gibalna znanja, z ustreznimi vsebinami in oblikami športne vzgoje pa spodbuditi otrokovo aktivnost in ustvarjalnost in omogočiti razvoj njegove osebnosti. Programi morajo po kakovosti in obsegu zadovoljevati otrokovo dnevno potrebo po gibanju, igri in sprostitvi, sistematično pa moramo vplivati tudi na zdravje predšolskih otrok.

CILJI:

- § V A program Zlati sonček, vključiti čim večje število otrok v starosti od 5 - 6 let, ter izvajati promocijo dosežkov;
- § V interesno vadbo vključiti čim večje število predšolskih otrok v starosti do 6 let.
- § Vzpodbujati vključitev vseh otrok pred vstopom v šolo, v športne programe;
- § Vključiti čim večje število otrok v programe Naučimo se plavati.

1.1.2. *Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok*

Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok je dejavnost otrok, ki so prostovoljno vključeni v športne programe. Zaradi pomena gibalne dejavnosti za skladen razvoj otroka in mladostnika je zelo pomembno, da bi bil otrok športno aktiven vsak dan. Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok zajema otroke od 6. do 15. leta starosti.

CILJI:

- *Izvajati programe:*

- § V B, C, D programe Zlati sonček, vključiti vse šoloobvezne otroke v starosti od 6-8 let;
- § V program Krpan, vključiti vse šoloobvezne otroke v starosti od 9-12 let;
- § Zagotoviti udeležbo šoloobveznih otrok na Šolskih športnih tekmovanjih;
- § V programe Naučimo se plavati, vključiti otroke v starosti od 7-8 let.

1.2. ŠPORTNA VZGOJA OTROK IN MLADINE USMERJENE V KAKOVOSTNI IN VRHUNSKI ŠPORT, TER KAKOVOSTNI ŠPORT ČLANOV IN ČLANIC

Športna vzgoja otrok pomeni v tem obdobju temeljno pripravo na športno uspešnost. Tekmovalni dosežek je samo eno od meril uspešnega dela z otroki. Poleg tega je zelo pomembno uravnoreženo doseganje učnih in vzgojnih ciljev, ki jih mora pedagog – trener zasledovati in uresničevati v tem občutljivem obdobju zorenja mladih športnikov. V programe se vključujejo otroci, ki imajo interes, sposobnosti, ustrezne osebnostne značilnosti in visoko motivacijo, da bi lahko postali kakovostni oziroma vrhunski športniki.

Programi športna vzgoje mladine zajemajo načrtno vzgojo mladih športnikov, ki so usmerjeni v doseganje vrhunskih rezultatov, primerljivih z dosežki vrstnikov v mednarodnem merilu.

Kakovostni šport članov in članic – sem sodijo priprave in športna tekmovanja ekip in posameznikov, ki nimajo objektivnih strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunškega športa in ki jih program športne rekreacije ne zadovoljuje, so pa pomemben dejavnik športa.

CILJI:

- § Omogočiti vključitev čim večjega števila otrok in mladine iz občine Gornja Radgona v programe vadbe izvajalcev programov športa;
- § Spodbujati uspešna društva
- § Vzpodbujati vadbo društev v športnih objektih na območju občine Gornja Radgona;
- § Nagrajevati društva, katerih člani so kategorizirani športniki;

1.3. ŠPORTNA REKREACIJA

Cilji športne rekreacije odraslih so ohranjati in izboljševati celostni zdravstveni status, humanizirati človekovo življenje, zmanjševati negativne posledice današnjega načina življenja in dela, preprečevati upadanje splošne vitalnosti človeka ter s temi motivi pritegniti čim večje število ljudi v redne oblike dejavnosti. Pri tem gre za aktivno, koristno in prijetno izpolnjevanje dnevnega, tedenskega in letnega prostega časa.

CILJI:

- § Omogočiti vadbo prebivalcev občine Gornja Radgona v društvih rekreativnega športa;
- § Vzpodbujati uvajanje novih programov rekreativne vadbe;
- § Izboljšati sistem animacije in propagiranja športne rekreacije, na spletnih straneh občine in drugih institucij;

1.4. POSEBNI PROGRAMI OBČINE

So programi, ki so pomembni za izvedbo lokalnega programa športa, in niso opredeljeni v nacionalnem programu športa. Gre za programe, ki nimajo značaja redne vadbe, predstavljajo pa športno aktivnost, pomembno za razvoj posameznika. To so programi, ki se izvajajo občasno, v sezoni, ob koncu tedna, tečaji, pohodi in druge organizirane oblike športne aktivnosti, namenjene različnim starostnim skupinam.

CILJ:

- § Vzpodbujati izvedbo organiziranih tečajev, počitniških programov in drugih programov;

1.5. ŠPORT INVALIDOV

Športna dejavnost invalidov je namenjena predvsem ohranjanju gibalnih sposobnosti, zdravju, revitalizaciji, resocializaciji, razvedrilu in tekmovanju invalidov, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom.

CILJ:

§ Vzpodbujati športne programe invalidov.

2. RAZVOJNE IN STROKOVNE NALOGE NA PODROČJU ŠPORTA

2.1. IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN SPOPOLNJEVANJE STROKOVNIH KADROV V ŠPORTU

Razvoja in programov športa ni brez strokovnih kadrov, zato je potrebno podpirati usposabljanje, izobraževanje in spopolnjevanje strokovnih in drugih delavcev, povezanih s športom. Posebej je potrebno podpirati usposabljanje izobraževanje in spopolnjevanje volonterskih delavcev, ki v veliki večini prevladujejo v društvih delujočih na območju občine Gornja Radgona.

V društvih kakovostnega športa praktično ni športnih pedagogov, s končano fakulteto za šport, kar je ena od šibkih točk dela z mladimi v naših športnih društvih. Društva poročajo, da so poskušala z vključevanjem športnih pedagogov v svoje aktivnosti, pri čemer pa so predvsem iz finančnih razlogov večinoma bila neuspešna.

Na področju izobraževanja, usposabljanja in spopolnjevanja kadrov bo potrebno več sredstev nameniti za izobraževanje ustreznih kadrov, ki delujejo na področju športne rekreacije. Tudi na področju športne rekreacije je namreč potrebno izobraziti ustrezne kadre, ki bodo delali z ljudmi vključenimi v te dejavnosti.

CILJI:

§ Omogočiti društvom, da usposobijo ustrezni strokovni kader za delo v društvu;

2.2. ŠPORTNI OBJEKTI

Za razvoj športa v naši občini so trenutno odlični pogoji za razvoj dvoranskega športa v Apačah, medtem, ko so na ŠRC Trate, večje možnosti za izvajanje programov na zunanjih površini. V Apačah so idealni pogoji za razvoj dvoranskih športov, saj je tam sodobna telovadnica, ki predvsem v poletnih mesecih sameva. V navedeni športni dvorani so možnosti za razvoj rokomet, košarke, odbojke, gimnastike, karateja in drugih borilnih veščin, badmintona, dvoranskega nogometa, atletike...

V Gornji Radgoni obstajajo na ŠRC Trate odlični pogoji za nogomet, rolanje, tenis, odbojko na mivki...Na ŠRC Trate so športne površine za nogomet, tenis in rolanje, vzdrževane tako, da omogočajo normalen trening, vsem društvom in ostalim udeležencem, ki jih uporabljajo. Težavo predstavljajo objekti, ki so v zelo slabem stanju. Tako ŠNK Radgona uporablja slačilnice »pri boksih« in slačilnice »pod press centrom«, medtem ko Teniški klub Radgona in X-klub Radgona, nimata slačilnic. Iz navedenega izhaja, da je potrebno čim prej rešiti lastništvo stadiona in vzpostaviti pogoje za normalen razvoj športnih panog, ki se trenutno izvajajo na ŠRC-ju, in urediti površine in objekte tudi za ukvarjanje z drugimi športi, ki se zaradi neurejenih razmer na ŠRC ne morejo razvijati.

Potrebno je zagotoviti tudi več pokritih športnih površin za potrebe samega mesta Gornja Radgona, saj telovadnici OŠ Gornja Radgona in Partizan, ne moreta zadovoljiti vseh potreb športnih društev po pokritih površinah.

Zagotoviti je potrebno, da športna društva občine Gornja Radgona izvajajo svoje dejavnosti na površinah s katerimi v občini razpolagamo (telovadnice, ŠRC Trate). Na ta način bi dosegli sprejemljivo ceno ure najema predvsem v telovadnici Apače. Trenutno se cena prav iz razloga, ker nekatera društva opravljajo del svojih aktivnosti izven navedene telovadnice, zvišuje.

CILJI:

- § Društvom zagotoviti sredstva za vzdrževanje športnih površin v lasti občine Gornja Radgona;
- § Izgradnja športne dvorane v mestu Gornja Radgona;
- § Ureditev statusa (upravljanja in vzdrževanja) in obnova ŠRC Trate;
- § Uredite statusa ŠRC Apače.

2.3. ŠPORTNE PRIREDITVE

Na področju športnih prireditev v občini Gornja Radgona je v zadnjih treh letih opaziti stagnacijo. V navedenem obdobju se na področju občine Gornja Radgona namreč ni odvila nobena množična športnorekreativna prireditev, ki bi pospeševala motivacijo za šport, športno aktivnost in imela promocijski učinek za šport. Izvajale so se pa enkratne športne prireditve.

Vzpodbujati je potrebno takšne športnorekreativne prireditve, ki bodo imele motivacijski učinek za šport (možnost vključitve v vadbo), pri prebivalcih občine Gornja Radgona.

CILJI:

- § Pomoč pri izvedbi športnih prireditev.

2.4. SPREMLJANJE PRIPRAVLJENOSTI ŠPORTNIKOV IN SVETOVANJE TRENINGA

Glede na usmerjenost občine, da se v športne aktivnosti vključuje čim večje število predvsem mladih ljudi, bo potrebno organizirati čim več krajših programov, ki bodo v pomoč tako trenerjem, kot tudi tekmovalcem in njihovim staršem.

CILJI:

- § Zagotavljati sredstva za izvedbo programov, namenjenih svetovanju za učinkovitejše delo trenerjev.

2.5. DELOVANJE DRUŠTEV IN ŠPORTNE ZVEZE

Društvom in zvezi se bo sofinancirala dejavnost oziroma delovanje. Na ta način bodo tako društva kot tudi športna zveza, lažje izvajali svoje programe.

CILJ:

- § Sofinancirati dejavnost glede na uspešnost, razširjenost, število vadbenih skupin in članov;
- § Sredstva za delovanje deliti v razmerju od 20 do 30 : od 70 do 80, rekreativni : kakovostni šport. Dokončno se bo razmerje določilo v letnem programu športa..

2.5. INSTITUCIONALNA ORGANIZIRANOST ŠPORTA

Športna dejavnost v osnovi temelji na iniciativi posameznikov (80%), občina pa uresničuje skozi pozitivne učinke izvajanja športnih programov na občane, svoj javni interes. Na podlagi tega občina s sofinanciranjem športnih programov, ki jih predlagajo izvajalci pod določenimi pogoji pomaga, da se ti programi izvajajo, z željo, da bi bili čim bolj strokovni, uspešni in da bi bil obseg vključitve čim večji.

Športna zveza izvaja naloge za lastne potrebe in potrebe društev, v skladu z ustanovitvenimi akti in letnimi programi. Sredstva za delovanje se zagotavljajo iz članarine društev, dotacij in sofinanciranj programov.

Za bodoči razvoj športa v občini je potrebno športno dejavnost institucionalno organizirati.

CILJ:

- § Po spremembi zakonodaje, pripraviti predlog institucionalne organiziranosti športa v občini.

Razvojne naloge na področju športa do ureditve institucionalne organiziranosti izvaja občina.

Razvojne naloge pa so naslednje:

- § Spremljanje in analiziranje programov športu;
- § Priprava strokovnih gradiv;
- § Dajanje strokovne pomoči izvajalcem letnega programa;
- § Sodelovanje s strokovnimi inštitucijami in skupinami;
- § Svetovanje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov;
- § Vodenje podatkov za potrebe informatike v športu.
- § Informiranje društev o razpisih in možnostih pridobitve sredstev iz drugih virov.

2.6. FINANCIRANJE IZVAJANJA PROGRAMOV

Financiranje izvajanja programov se podrobneje uredi v Pravilniku o merilih za sofinanciranje letnih programov športa v občini Gornja Radgona, ki upošteva izhodišča nacionalnega programa športa, ter usmeritve tega dokumenta.

III. ZAKLJUČEK

Aktivnosti:

1. Priprava in izdelava Pravilnika o merilih za sofinanciranje letnih programov športa v občini Gornja Radgona;
2. Izdelava letnih programov športa;
3. Tekoče spremljanje izvajanja razvojnega programa.

Št. Spisa: 650-002/2005-103/VM

Datum:

Pripravil: Vladimir Mauko
Vladimir Mauko, l.r.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Anton KAMPUŠ, l.r.